

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W I PÓŁROCZU 2023 R.**

Warszawa, sierpień 2023 r.

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
I. PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.....	5
II. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY	9
1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	9
2. CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU.....	11
3. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI GRUPY	12
3.1. Produkty bankowe.....	12
3.2. Działalność maklerska	16
3.3. Udział Banku w programach operacyjnych i mechanizmach finansowych oraz współpracy.....	17
3.4. Wyróżnienia i nagrody.....	19
4. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI W BOŚ S.A.....	21
5. WYBRANE DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GRUPY.....	22
6. KIERUNKI ROZWOJU BANKU	22
7. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	24
III. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ	25
1. WYNIKI FINANSOWE GRUPY	25
1.1. Rachunek wyników Grupy.....	25
1.2. Bilans Grupy.....	28
1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy.....	34
1.4. Podstawowe wskaźniki finansowe.....	35
1.5. Zarządzanie kapitałem.....	35
2. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI	36
IV. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE.....	37
1. RYZYKO KREDYTOWE	37
2. RYZYKO FINANSOWE.....	40
2.1. Ryzyko płynności.....	41
2.2. Ryzyko stopy procentowej.....	45
2.3. Ryzyko walutowe.....	50
2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe	52
3. RYZYKO OPERACYJNE, RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI I SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	52
3.1. Ryzyko operacyjne.....	52
3.2. Ryzyko braku zgodności.....	53
3.3. System kontroli wewnętrznej.....	54
V. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	56
1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI	56
2. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW	56
3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	56
4. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ.....	57
5. INFORMACJE O UMOWACH BANKU	57
5.1. Umowy znaczące	57
5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	57
5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych.....	57
6. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA	58
7. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH, RYZYKU PRAWNYM ORAZ FORMACH POMOCY DLA KLIENTÓW	58
8. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA.....	63
9. INFORMACJA O DYWIDENDZIE	63
10. INFORMACJE O WARTOŚCI PRZYJĘTYCH ZABEZPIECZEŃ.....	63

11. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI.....	64
11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku.....	64
11.2. Akcje własne.....	64
11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.....	64
11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych.....	65
11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.....	65
11.6. Zasady zmiany Statutu Banku.....	65
12. ORGANY BANKU.....	65
12.1. Rada Nadzorcza Banku.....	65
12.2. Zarząd Banku.....	66
13. SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	67
14. KONFLIKT INTERESÓW W BOŚ S.A.....	68
15. POLITYKA WYNAGRODZEŃ W BOŚ S.A.....	68
15.1. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.....	68
15.2. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych.....	70
15.3. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej.....	70
16. INFORMACJE O ZDARZENIACH PO DNIU BILANSOWYM.....	70
VI. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	71

WYBRANE DANE FINANSOWE

Dane śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BOŚ S.A.	GRUPA		w tys. zł		w tys. EUR	
			6 miesięcy zakończonych 30-06-2023	6 miesięcy zakończonych 30-06-2022	6 miesięcy zakończonych 30-06-2023	6 miesięcy zakończonych 30-06-2022
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze			811 056	441 871	175 820	95 175
Przychody z tytułu opłat i prowizji			85 589	90 531	18 554	19 500
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)			26 504	21 187	5 746	4 564
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych			-	-	-	-
Zysk brutto			98 836	111 089	21 426	23 928
Zysk netto przypadający na udziałowców jednostki dominującej			55 751	83 877	12 086	18 066

GRUPA	w tys. zł		w tys. EUR	
	30-06-2023	31-12-2022	30-06-2023	31-12-2022
Aktywa razem	22 275 352	22 006 181	5 005 360	4 701 573
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	124 833	141 143	28 050	30 155
Zobowiązania wobec klientów	19 006 503	18 820 809	4 270 836	4 021 025
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	2 073 575	1 964 138	465 940	419 634
Kapitał podstawowy	1 461 036	1 461 036	328 301	312 147
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	16,10	14,95		

Dane śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego BOŚ S.A.	BANK		w tys. zł		w tys. EUR	
			6 miesięcy zakończonych 30-06-2023	6 miesięcy zakończonych 30-06-2022	6 miesięcy zakończonych 30-06-2023	6 miesięcy zakończonych 30-06-2022
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze			804 343	439 143	174 364	94 588
Przychody z tytułu opłat i prowizji			41 297	41 635	8 952	8 968
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)			5 977	3 665	1 296	789
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych			-	-	-	-
Zysk brutto			75 114	106 715	16 283	22 986
Zysk netto			43 185	84 445	9 362	18 189

BANK	w tys. zł		w tys. EUR	
	30-06-2023	31-12-2022	30-06-2023	31-12-2022
Aktywa razem	22 170 021	21 915 238	4 981 691	4 682 143
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	124 833	141 143	28 050	30 155
Zobowiązania wobec klientów	19 110 996	18 879 924	4 294 316	4 033 655
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	2 058 867	1 961 996	462 636	419 176
Kapitał podstawowy	1 460 364	1 460 364	328 150	312 004
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	16,43	15,05		

I. PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę jednostki dominującej nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A. oraz BOŚ Leasing – Eko Profit S.A. oraz jednostką zależną w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o.

Wyniki Grupy BOŚ S.A.

W I półroczu 2023 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 55,8 mln zł wobec 83,9 mln zł w analogicznym okresie ub.r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła poprawę wyników przede wszystkim w obszarze wyniku odsetkowego. Negatywny wpływ na wynik Grupy BOŚ S.A. miał wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych, w który w I półroczu 2023 roku wyniósł -161,8 mln zł wobec -5,0 mln zł w I półroczu 2022 roku.

Wybrane pozycje rachunku wyników	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana (%)
Wynik z tytułu odsetek		410 903	332 807	23,5
Wynik z tytułu opłat i prowizji		63 987	68 559	-6,7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		26 504	21 187	25,1
Wynik z pozycji wymiany		349	21 339	-98,4
Wynik z pozostałej działalności		8 348	1 940	330,3
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		-161 793	-4 983	31 46,9
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		6 028	-92 452	x
Ogólne koszty administracyjne		-255 490	-237 308	7,7
Zysk brutto		98 836	111 089	-11,0
ZYSK NETTO		55 751	83 877	-33,5

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek w wysokości 410,9 mln zł. Wynik był wyższy o 78,1 mln zł w porównaniu do I półrocza 2022 roku.

W I półroczu 2023 roku przychody z tytułu odsetek były wyższe o 369,2 mln zł w relacji do I półrocza 2022 roku. Najwyższy wzrost odnotowano w odsetkach od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych, przychodach odsetkowych od klientów instytucjonalnych oraz od klientów detalicznych. Głównym powodem wyższych przychodów były stawki WIBOR wyższe niż w I półroczu 2022 roku, w rezultacie kontynuowania cyklu podwyżek stóp procentowych przez RPP w drugim i trzecim kwartale ubiegłego roku.

Koszty odsetkowe ogółem zwiększyły się o 291,1 mln zł wobec analogicznego okresu 2022 roku. Wzrost kosztów odsetkowych był niższy niż przychodów, ze względu na utrzymujący się znaczący udział rachunków bieżących i niskoprocentowanych lokat w strukturze produktów depozytowych. Bank oferował klientom lokaty terminowe na warunkach dostosowanych do wzrostu stóp procentowych. Począwszy od czerwca 2022 roku, Bank istotnie podwyższył oprocentowanie depozytów detalicznych sprzedawanych w kanałach elektronicznych oraz w placówkach Banku. Oprocentowanie wybranych lokat plasowało ofertę Banku na wiodącej pozycji rynkowej na tle innych banków.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 64,0 mln zł, co oznacza spadek o 4,6 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu 2022 roku. Główną przyczyną zmniejszenia przychodów z tytułu usług maklerskich była niższa aktywność klientów na rynku giełdowym. Natomiast wzrosły prowizje od kredytów.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 26,5 mln zł wobec 21,2 mln zł w I półroczu 2022 roku.

Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych wyniósł -161,8 mln zł wobec -5,0 mln zł w I półroczu 2022 roku. Wzrost tej pozycji jest konsekwencją zmiany parametrów modelu szacowania poziomu rezerwy, podyktowanej znacznym wzrostem nowych spraw oraz niekorzystnym dla banków wyrokiem TSUE. Bank w dalszym ciągu będzie monitorował kształtujące się tendencje w orzecznictwie, liczbę wpływających nowych spraw oraz badał ich wpływ na parametry modelu.

W I półroczu 2023 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł 6,0 mln zł wobec -92,5 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku. Poprawa wyniku odpisów miała miejsce głównie w portfelu korporacyjnym na skutek rozwiązania odpisów w związku ze spłatami kredytów oraz podpisaniem aneksów oraz umów restrukturyzacyjnych.

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 18,2 mln zł, tj. o 7,7%, wobec analogicznego okresu 2022 roku. Głównie wzrost miał miejsce w pozycji koszty świadczeń pracowniczych o 17,3 mln zł, tj. o 15,8%. W Banku w roku ubiegłym przeprowadzono proces wartościowania stanowisk pracy, mający na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do poziomów rynkowych. Kolejnym istotnym czynnikiem wzrostu ogólnych kosztów administracyjnych były koszty rzeczowe, które wzrosły o 4,1 mln zł tj. o 7,1%. Niższe koszty Grupa poniosła w zakresie składek i wpłat na rzecz BFG. Koszty te zmniejszyły się o 10,5 mln zł tj. o 31,6%.

Działania optymalizujące koszty administracyjne podejmowane są przez Bank na bieżąco, zarówno na etapie ich budżetowania, jak i w ramach bieżącego zarządzania. Poprzez maksymalne wykorzystanie posiadanych już zasobów rzeczowych i osobowych Bank dąży do ograniczenia wzrostu kosztów w warunkach bardzo wysokiej inflacji, a co za tym idzie silnej presji kosztowej w wielu obszarach, zapewniając jednocześnie sprawne i bezpieczne funkcjonowanie organizacji w ramach obowiązujących przepisów prawnych i wymogów nadzorczych. Bank okresowo ocenia również efektywność i rentowność poszczególnych placówek.

Wakacje kredytowe

Ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom przyznała kredytobiorcom prawo do zawieszenia spłaty maksymalnie ośmiu rat kredytu hipotecznego udzielonego w walucie polskiej na realizację własnych potrzeb mieszkaniowych w latach 2022-2023, tzw. wakacje kredytowe. Ze względu na prawdopodobieństwo wykorzystania przez kredytobiorców tego prawa, Bank zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowymi efekt ten rozpoznał jednorazowo z góry w wyniku III kwartału 2022 roku.

Liczba rachunków kredytów mieszkaniowych objętych wakacjami kredytowymi wyniosła 3,5 tys., a wartość bilansowa brutto złotych kredytów mieszkaniowych, przed wszelkimi korektami wynikającymi z ustawowych wakacji kredytowych, w przypadku których Bank pozytywnie rozpatrzył wniosek, wyniosła 824,3 mln zł.

Wpływ na wyniki składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków

Zgodnie z informacją otrzymaną przez Bank od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w dniu 25 kwietnia 2023 roku wysokość ustalonej przez BFG dla Banku składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2023 roku, po uwzględnieniu korekty składki za 2022 rok, wynosi 22,0 mln zł. Z tej kwoty 21,9 mln zł obciążało wynik finansowy Banku za I kwartał 2023 roku.

Składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2022 rok wyniosła 21,9 mln zł.

Rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi i program ugód

Utworzona przez Bank korekta wartości bilansowej brutto i rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązаныmi z walutą CHF wyniosła 567,2 mln na koniec I półrocza 2023 roku wobec 490,2 mln zł na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Łączna wartość korekty wartości bilansowej brutto i rezerwy na walutowe kredyty hipoteczne wyniosła 608,5 mln zł na koniec I półrocza 2023 roku wobec 514,8 mln zł na koniec 2022 roku.

Utworzone przez Bank rezerwy na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązаныmi z walutą obcą uwzględniają koszt programu ugód dla klientów spłacających walutowe kredyty hipoteczne na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego. Bank uruchomił program ugód w dniu 31 stycznia 2022 roku. Na dzień 30 czerwca 2023 roku do Banku wpłynęło 1 097 wniosków o zawarcie ugody dotyczących walutowych kredytów hipotecznych. Podpisano 445 ugód.

Wskaźniki finansowe

Wskaźniki finansowe	I półrocze 2023	2022	Zmiana w pp.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	5,5	6,7	-1,2
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	0,5	0,6	-0,1
Marża odsetkowa na aktywach ogółem	3,8	3,6	0,2
Koszty/dochody (C/I), przy założeniu równomiernego rozłożenia w całym roku kosztów jednorazowej składki BFG	48,0	52,9	-4,9
Koszt ryzyka	0,01	-0,79	0,80
Współczynnik kapitału Tier I	15,48	14,11	1,37
Łączny współczynnik kapitałowy	16,10	14,95	1,15

Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE) liczony jako relacja annualizowanego zysku netto do średniego stanu kapitału wyniósł 5,5% wobec 6,7% w roku 2022 rok.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja annualizowanego wyniku odsetkowego do średniego stanu aktywów, wyniosła 3,8% wobec 3,6% za okres całego 2022 roku. Poprawa została osiągnięta w wyniku wzrostu stóp procentowych i w konsekwencji wzrostu marży odsetkowej spowodowanej głównie poprawą rentowności nadwyżki aktywów odsetkowych nad pasywami oraz marży depozytowej na rachunkach bieżących.

Istotnie poprawił się wskaźnik koszty/dochody (C/I), który wyniósł 48,0% wobec 52,9% na koniec 2022 roku, głównie na skutek wyższego tempa wzrostu przychodów niż kosztów.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy utrzymywał się powyżej wartości zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Na dzień 30 czerwca 2023 roku Bank i Grupa spełniały obowiązujące normy kapitałowe. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 15,48% a łączny współczynnik kapitałowy 16,10%.

Wzrost udziału kredytów proekologicznych

W I półroczu 2022 roku udział kredytów proekologicznych (wg wartości nominalnej) zwiększył się do 41,9% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2022 roku udział ten wyniósł 40,8%).

Sprzedaż kredytów ogółem w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku wyniosła 1 914,3 mln zł tj. była wyższa o 1,7% niż w analogicznym okresie ub.r. Ponad 45% kredytów i pożyczek udzielonych w I półroczu 2023 roku stanowiły kredyty proekologiczne. Sprzedaż kredytów proekologicznych w I półroczu 2023 roku wyniosła 865,8 mln zł. W zdecydowanej większości (kwotowo) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów instytucjonalnych (98%). Największy udział miały środki wypłacone na zadania z sektora budownictwa (30% wolumenu ogółem kredytów proekologicznych).

Wpływ wojny w Ukrainie na działalność

BOŚ monitorował sytuację gospodarczą i rynkową, a w szczególności związaną z tym możliwość wystąpienia nagłych, gwałtownych zdarzeń zewnętrznych o dużej skali oddziaływania, mogących pośrednio wywierać znaczący wpływ na sytuację Banku.

Bank przeanalizował wpływ tych zdarzeń na ryzyko finansowe oraz dokonał oceny skutków potencjalnych negatywnych scenariuszy w ramach dokonywanych testów warunków skrajnych.

Wyniki testów warunków skrajnych wskazują na nieznaczny wzrost ekspozycji na ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta, tym niemniej wpływ na ryzyko utrzymuje się w ramach zakładanego przez Bank poziomu.

W ramach dotychczasowej realizacji ścieżki scenariusza stresowego wynikającego z aktualnie trwającego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, Bank nie odnotował problemów z utrzymaniem płynności oraz negatywnych skutków w pozostałym ryzyku finansowym. Poza chwilowym zaburzeniem płynności rynku międzybankowego oraz chwilowo istotnie zwiększonym poziomem wypłat gotówkowych, które miały miejsce w początkowej fazie konfliktu tj. w 2022r, nie wystąpiły inne istotne symptomy wskazujące na możliwość pogorszenia sytuacji płynnościowej Banku. Jednocześnie w I półroczu 2023 roku nie były obserwowane inne istotne symptomy wskazujące na wzrost ryzyka finansowego, w szczególności waluta krajowa umocniła się do poziomów sprzed konfliktu oraz oczekiwania rynkowe wskazują na spadek złotych stóp procentowych.

Portfel największych ekspozycji powiązanych ze strefą konfliktu handlowo i organizacyjnie podlega monitorowaniu wg obowiązujących w Banku zasad. Wśród tych klientów nie identyfikowano przesłanek utraty wartości.

Pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej w kraju mające związek m.in. z kryzysem energetycznym związanym z wojną na Ukrainie warunkuje kondycję wszystkich polskich przedsiębiorstw czyli także klientów Banku co wpływa na jakość portfela kredytowego i poziom odpisów. Wpływ ten obecnie jest zauważalny ale nie jest istotny.

Sytuacja międzynarodowa wciąż ma wpływ na cyberbezpieczeństwo Banku. Utrzymuje się trend zwiększonej liczby prób ataków na usługi bankowości elektronicznej Banku. Ataki w większości mają na celu przełamanie zabezpieczeń z wykorzystaniem opublikowanych w ostatnim czasie podatności systemów. Nie zidentyfikowano incydentu skutecznego przełamania zabezpieczeń. W dniach 19-25 kwietnia miał miejsce atak DDoS na serwisy bankowości elektronicznej bosbank24.pl i iboss24.pl (DDoS - zmasowany rozproszony atak mający na celu uniemożliwienie dostępu Klientów), jednak nie doprowadził on do niedostępności usług bankowości elektronicznej. W zakresie monitorowania zdarzeń w cyberprzestrzeni w Banku funkcjonuje w trybie 24/7 komórka Security Operation Center. Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa aktywnie uczestniczy w pracach grup sektora finansowego funkcjonujących przy ZBP oraz w comiesięcznych spotkaniach organizowanych przez KNF, gdzie ma miejsce wymiana informacji o bieżących zdarzeniach związanych z sytuacją międzynarodową.

II. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY

1. Sytuacja makroekonomiczna

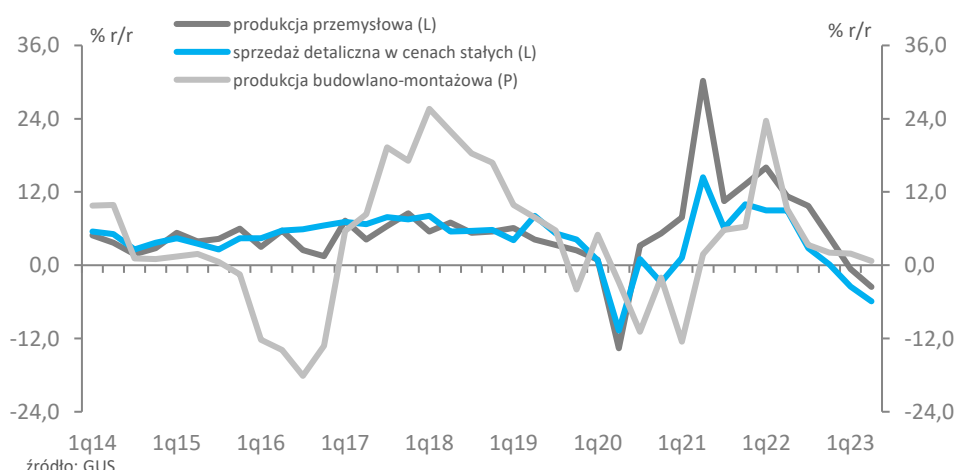
W I półroczu 2023 roku aktywność w gospodarce globalnej utrzymywała się na niższym poziomie, na co w decydującym stopniu wpływała bardzo wysoka inflacja, obniżająca siłę nabywczą dochodów gospodarstw domowych, będąca efektem wcześniejszego silnego wzrostu cen surowców. Jednocześnie, wyraźna korekta spadkowa cen surowców energetycznych (zapoczątkowana pod koniec 2022 roku) zdecydowanie ograniczyła skalę spowolnienia aktywności gospodarczej. W tym okresie narastały różnice sektorowe aktywności, przy silniejszym spowolnieniu koniunktury w przemyśle i lepszej sytuacji w usługach, przy rosnącym w II kwartale zróżnicowaniu geograficznym tj. rozczarowujących danych z Europy i Chin i zaskakująco silnych z USA.

Spadek cen surowców na rynku globalnym poskutkowało wyraźnym obniżeniem inflacji konsumenckiej w I półroczu, wobec szczytów z jesieni 2022 roku, niemniej utrzymywały się podwyższone poziomy inflacji bazowej.

Wysokie odczyty inflacji bazowej w połączeniu ze stabilną sytuacją na rynku pracy i relatywnie silnym tempem wzrostu wynagrodzeń w gospodarkach rozwiniętych poskutkowało silnym zaostrzeniem polityki pieniężnej głównych banków centralnych (poziom i tempo wzrostu stóp procentowych najwyższe od dekad). Wzrost niepewności z tytułu problemów banków w USA oraz Europie w marcu okazał się okresowy i jedynie spowolnił proces zacieśniania polityki pieniężnej, na co wpływ miały sygnały istotnego zacieśnienia warunków kredytowania w sektorze bankowym.

W Polsce w I półroczu 2023 roku dynamika PKB wyraźnie spowolniła, na co wpływały opóźnione efekty wcześniejszych wzrostów cen surowców i materiałów (głównie poprzez wzrost inflacji osłabiające konsumpcję prywatną), osłabienie aktywności w gospodarce globalnej (w szczególności w strefie euro) oraz wygasanie wcześniejszych postpandemicznych efektów w tym budowy zapasów w warunkach strukturalnych zmian w globalnych łańcuchach dostaw. Czynnikiem wspierającym krajową koniunkturę było natomiast utrzymanie solidnych inwestycji, w tym inwestycji publicznych. W I kwartale 2023 roku roczna dynamika PKB obniżyła się do -0,3% r/r, a miesięczne dane ze sfery realnej wskazują na utrzymanie spadku PKB także w II kwartale 2023 roku. W okresie kwiecień – czerwiec pogłębił się spadek sprzedaży detalicznej (do -7,3% r/r wobec -3,5% r/r w I kw.), produkcji sprzedanej przemysłu (do -2,8% r/r wobec -0,6%) i lekko osłabła dynamika wzrostu produkcji budowlano-montażowej (do +0,7% r/r z +1,9% r/r w I kw.).

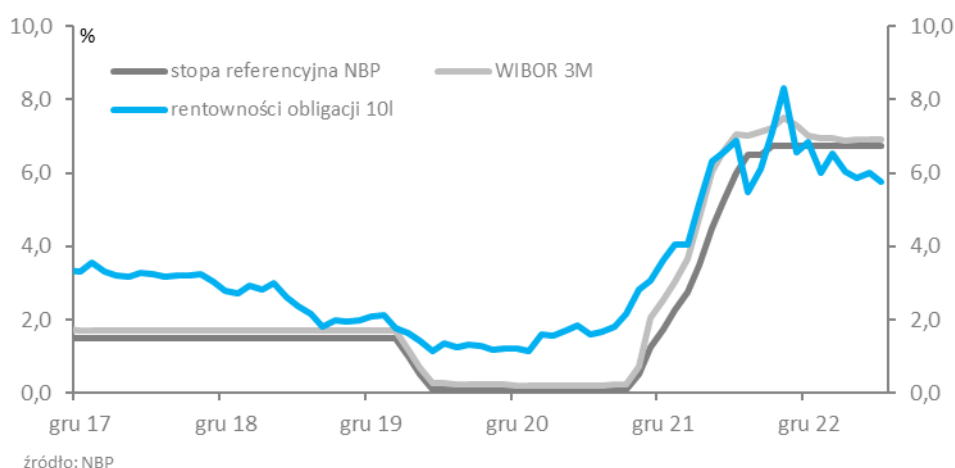
Dynamika produkcji i sprzedaży detalicznej w Polsce

Po osiągnięciu szczytu inflacji CPI w lutym (18,4% r/r), w marcu rozpoczął się trend spadkowy wskaźnika. Korekta spadkowa cen paliw i nośników energii, wyhamowanie tempa wzrostu cen żywności w połączeniu z ich gwałtownym wzrostem od marca 2022 r., przełożyły się na obniżenie wskaźnika inflacji w czerwcu do 11,5% r/r. Zdecydowanie wolniej obniżała się z kolei inflacja bazowa, co wynikało z dalszego wpływu na ceny finalne dóbr i usług wyższych kosztów działalności przedsiębiorstw. Po wzroście w marcu do 12,3% r/r, w czerwcu indeks inflacji bazowej obniżył się do 11,1%,

W I półroczu 2023 roku RPP utrzymała stabilne stopy procentowe, w tym stopę referencyjną NBP na poziomie 6,75%. Wyhamowanie wzrostu inflacji na początku roku w warunkach słabszych danych ze sfery realnej ograniczało presję na dalsze zaostrzenie polityki pieniężnej (po silnym wzroście stóp w 2022 roku), z kolei wciąż bardzo wysoki poziom inflacji CPI ograniczał w tym okresie oczekiwania dot. luzowania polityki monetarnej. W II kw. nasilały się oczekiwania rynkowe na obniżki stóp procentowych pod koniec 2023 r., niemniej pozostawały one umiarkowane. Dopiero wyraźne złagodzenie retoryki RPP w lipcu, w warunkach rosnącego prawdopodobieństwa spadku inflacji do jednocyfrowego poziomu w III kw., silnie wzmocniły te oczekiwania. W rezultacie przez większą część I półroczu roku stawka WIBOR 3M pozostawała stabilna w okolicach 6,9%, dopiero w lipcu solidnie obniżyła się do 6,76%.

Stopy procentowe w Polsce

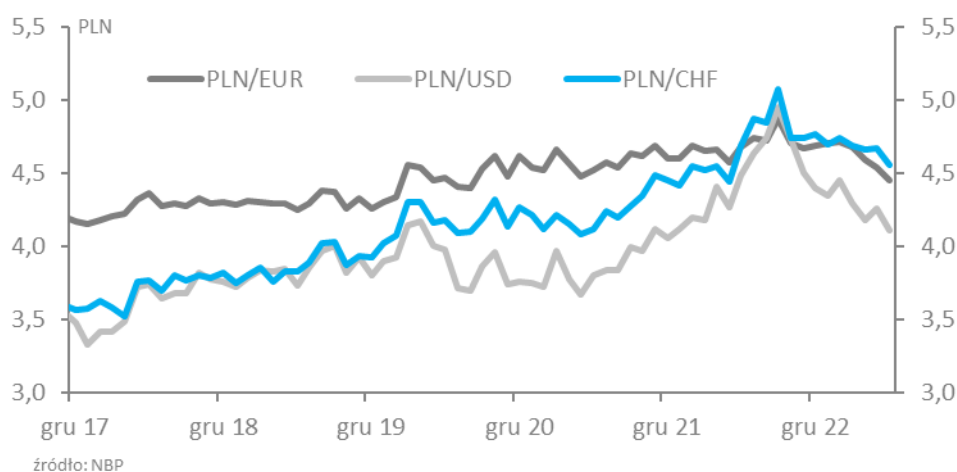
W I półroczu 2023 roku sytuację na globalnym rynku finansowym determinowały oczekiwania co do skali zacieśniania polityki monetarnej przez główne banki centralne. Poza okresowym ograniczeniem prognoz wzrostu stóp procentowych w marcu (nasilenie obaw dot. sytuacji sektora bankowego w USA i Europie), wyższa od oczekiwań ścieżka inflacji bazowej oraz korzystna sytuacja na rynku pracy podwyższały prognozy dot. skali podwyżek stóp, co utrzymywało presję na obligacje skarbowe na rynkach bazowych. Z drugiej strony wyraźna korekta spadkowa globalnych cen surowców w I poł. 2023 r. była bardzo istotnym czynnikiem ograniczającym potencjał dla wzrostu rentowności.

Te same tendencje wpływały na rentowności krajowych obligacji skarbowych. W przypadku polskich papierów sytuacja na rynkach bazowych hamowała silniejsze spadki rentowności, które z kolei były wspierane oczekiwaniami dot. krajowej polityki pieniężnej. W I poł. roku rentowności 2-letnich obligacji skarbowych spadły o 89 pkt. baz. a 10-latek o 108 pkt. baz., w obu przypadkach do poziomu 5,75%. Dalszy spadek rentowności krajowych obligacji skarbowych notowano w I poł. lipca, w warunkach nasilenia oczekiwań rynkowych na obniżki stóp procentowych NBP.

W pierwszych trzech miesiącach 2023 r. zmienność notowań kursu złotego wyraźnie obniżyła się, przy zarówno ograniczonej skali wzmocnienia złotego na początku roku w okresie ustępowania obaw przed kryzysem energetycznym w Europie, jak i przy ograniczonej presji na osłabienie złotego w marcu w okresie wzrostu globalnej awersji do ryzyka. Spadek globalnej awersji do ryzyka w II kw. oraz stabilizowanie się krajowej sytuacji gospodarczej (spadki inflacji CPI, poprawa wyniku na rachunku obrotów bieżących) przełożyły się natomiast na

istotną aprecjację złotego w II kw. Na koniec czerwca kurs złotego w relacji do euro wyniósł 4,45 PLN/EUR (wzmocnienie o 5,1% wobec końca 2022 r.). Znaczące osłabienie notowań dolara na rynku globalnym w I poł. roku silnie wzmocniło kurs złotego w relacji do tej waluty (o 6,7% do 4,11 PLN/USD), z kolei wzmocnienie notowań franka szwajcarskiego ograniczyło skalę wzmocnienia złotego wobec franka (4,4% do 4,56 PLN/CHF).

Kurs złotego

2. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w 2023 roku wpływać będą uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja na rynkach finansowych.

Najistotniejszym czynnikiem wpływającym na sytuację makroekonomiczną i rynkową pozostaje podwyższone ryzyko geopolityczne, głównie w konsekwencji wojny rosyjsko-ukraińskiej oraz sankcje ekonomiczne nałożone przez Unię Europejską, USA i inne państwa na Rosję i Białoruś oraz w konsekwencji ryzyko kształtowania się sytuacji na rynku surowców, głównie energetycznych.

Choć skala tego ryzyka obniżyła się w ostatnich miesiącach, co obniżyło ceny surowców energetycznych, to w dalszym ciągu potencjalne negatywne scenariusze mogą skutkować ponownym silniejszym ich wzrostem.

W szczególności podwyższone ryzyko geopolityczne może oznaczać:

- słabszą aktywność polskiej gospodarki,
- wysoki wskaźnik inflacji CPI w następstwie globalnego wzrostu cen surowców,
- podwyższoną zmienność notowań krajowych aktywów finansowych,
- słaby popyt na kredyty w warunkach niepewnej sytuacji gospodarczej oraz wysokich stóp procentowych.

Jednocześnie ryzyko geopolityczne oznacza podwyższoną niepewność w odniesieniu do kształtowania się otoczenia makroekonomicznego i rynkowego w przyszłości.

Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację gospodarki globalnej jest dokonane w 2022 i w 2023 roku, dynamiczne zacieśnienie polityki pieniężnej głównych banków centralnych. Póki co negatywne skutki tego zacieśnienia koncentrują się na rynkach nieruchomości oraz wpływają na ograniczenie podaży kredytu. Biorąc jednak pod uwagę nieobserwowaną od kilku dekad skalę i tempo podwyżek stóp nie można w tym kontekście wykluczyć silniejszego i gwałtowniejszego spowolnienia aktywności gospodarki światowej.

Istotne dla wyników Banku pozostaje ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami mieszkaniowymi.

3. Podstawowe produkty, usługi i sfery działalności Grupy

3.1. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A.

Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ciągłego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

Pion Klientów Instytucjonalnych

BOŚ S.A. posiada szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do jego konkretnych potrzeb.

W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

W Banku funkcjonuje również odrębna oferta rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Działanie to zrealizowało wymogi ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych („Ustawa o ograniczeniu obciążeń regulacyjnych”), która wprowadziła instytucję Przedsiębiorcy-Konsumenta.

W zakresie produktów rozliczeniowych w I półroczu 2023 roku:

- Bank zrealizował projekt Dostosowania Banku do wymogów Ustawy SInF. Celem Projektu było dostosowanie Banku do wymogów Ustawy o Systemie Informacji Finansowej. Wejście w życie ustawy wiązało się z nowym obowiązkiem sprawozdawczym, którego celem jest przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Ustawa włącza do polskiego prawa Dyrektywę 2018/843, w wyniku czego powstanie System Informacji Finansowej służący gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu informacji szeroko definiowanych otwartych i zamkniętych rachunkach Klientów instytucjonalnych, indywidualnych, jak również o umowach o udostępnianiu skrytek sejfowych. System Informacji Finansowej jest kolejnym obowiązkiem sprawozdawczym w polskim ustawodawstwie, który ma na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Jego utworzenie ma również przyczynić się do zahamowania przestępstw finansowych dzięki nadzorowi wszystkich rachunków przez uprawnione organy, Dostosowanie Banku do wymogów ustawy o Systemie Informacji Finansowej polegało na wdrożeniu zmian w systemach raportowych Banku, które obecnie wspierają realizację obowiązków sprawozdawczych w ramach STIR,
- Zoptymalizowano ofertę oraz Taryfę opłat i prowizji w zakresie rachunków: w lutym dla klientów instytucjonalnych, a w marcu dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
- Bank kontynuował prace nad dostosowaniem do wymogów nowej ustawy deweloperskiej – tj. Ustawy z dnia 20 maja 2021 roku o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.

Produkty kredytowe dla Klientów Instytucjonalnych

W obszarze kredytowania podmiotów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw, jak również korporacji Bank, poza standardową ofertą kredytową kontynuował oferowanie oferty specjalnej wdrożonej w 2022 roku – finansowanie Polskich Inwestycji Strategicznych. W okresie pierwszego półrocza br. łączna kwota zawartych umów kredytowych wyniosła 110 mln zł.

W dniu 29 grudnia 2022 roku została podpisana z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Umowa współpracy nr 9/2022/KTEKO w ramach Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, Działanie 2.32 Kredyt Technologiczny Priorytet 2. Środowisko sprzyjające innowacjom oraz Działanie 3.1 Kredyt Ekologiczny Priorytet 3. Zazielenienie przedsiębiorstw. Umowa określa zasady współpracy w zakresie udzielania kredytu technologicznego oraz kredytu ekologicznego przedsiębiorcom przez Bank Kredytujący i premii technologicznej oraz premii ekologicznej przez BGK.

Na podstawie w/w Umowy wprowadzono zmiany w Kredycie technologicznym oraz wprowadzono do oferty Banku nowy produkt Kredyt ekologiczny :

- Kredyt technologiczny FENG to nowa edycja Kredytu technologicznego z programu POIG 2007-2013 i Kredytu na innowacje technologiczne z programu POIR 2014-2020. Jest to forma wsparcia dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w formie premii technologicznej przeznaczonej na spłatę części kredytu. Produkt przeznaczony jest dla MŚP, które wdrażają nowe technologie i uruchamiają na ich podstawie wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych produktów, procesów lub usług. Nabór wniosków o dofinansowanie trwał od 23 marca do 31 maja 2023 roku.

Kredyt ekologiczny FENG to dotacja dla przedsiębiorstw, które chcą zmodernizować posiadaną infrastrukturę (np. budynki, maszyny i urządzenia). Efektem tej modernizacji musi być ograniczenie zużycia energii pierwotnej w zmodernizowanym obszarze o przynajmniej 30 proc. w porównaniu do bieżącego zużycia. Produkt przeznaczony dla sektora MŚP (mikro, małe i średnie) oraz small mid-caps i mid-caps. Nabór wniosków o dofinansowanie rozpoczął się 13 czerwca i trwa do 17 sierpnia br.

Zorganizowano webinaria dla przedsiębiorców zainteresowanych kredytem technologicznym oraz kredytem ekologicznym z zakresu warunków uzyskania dofinansowania ze środków UE oraz warunków finansowania inwestycji kredytem udzielanym przez BOŚ.

Ponadto, w zakresie produktów kredytowych:

- Bank wdrożył ofertę kredytów wspierających wzrost efektywności energetycznej, opierającą się w swoich założeniach o Ustawę z dnia 20 maja 2016 roku o efektywności energetycznej (wraz z późniejszymi zmianami) - implementację do krajowego porządku prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 roku w sprawie efektywności energetycznej,
- Bank oferował klientom kredyt na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów,
- W wybranych województwach Bank oferuje preferencyjne kredyty na realizację przedsięwzięć proekologicznych we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Bank prowadził działania mające na celu optymalizację i automatyzację procesu kredytowego na różnych jego etapach: pozyskiwania klienta, oceny wniosku kredytowego, podejmowania decyzji kredytowej, uruchomienia środków czy monitorowania i administrowania kredytem.
- Bank kontynuował działania dotyczące wdrożenia rozporządzenia UE w sprawie wskaźników referencyjnych - WIBOR, LIBOR, EURIBOR, w tym udział w pracach dotyczących wdrożenia rozwiązań pozwalających zastąpić wskaźniki WIBOR i LIBOR USD; dokonał wyboru wskaźnika CME Term SOFR jako tego, który zastąpi LIBOR USD i prowadził działania mające na celu wdrożenie nowej oferty produktów kredytowych w USD.

Pion Klientów Detalicznych

Oferta dla Klientów Detalicznych Banku obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym (rachunki bankowe, produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe) oraz szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych, a także obsługę klientów VIP przez wyspecjalizowanych doradców.

W zakresie produktów rozliczeniowych w I półroczu 2023 roku Bank przeanalizował zachowania konkurencji w zakresie cen opłat i prowizji pobieranych od konsumentów w obszarze rachunków płatniczych osób fizycznych,

w oparciu o dostępne przesłanki zmian (zmiana średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 roku w odniesieniu do 2021 roku wyniosła 114,4 (wzrost cen o 14,4%) podniósł stawki wybranych opłat oraz zwolnił z opłaty przelewy realizowane z kont oszczędnościowych na rachunki lokat. Optymalizacja opłat wprowadzona została z dniem 17.04.2023 roku Szacowany wzrost przychodów prowizyjnych w okresie 12 miesięcy od wprowadzenia zmian wyniesie ok. 1 353 tys. zł.

W zakresie kart płatniczych Bank kontynuował oferowanie edycji kart debetowych z wizerunkami chronionych zwierząt, poprzez którą Bank chce zwrócić uwagę klientów na zagrożone gatunki dzikich zwierząt występujących na terenie Polski i związaną z tym problematykę ochrony środowiska.

W I półroczu 2023 roku Bank wraz z Mastercard oferował promocję „Punkty na start”. Promocja dotyczyła Programu Bezcenne Chwile i była dostępna również dla nowych klientów

Wraz z Mastercard Bank promował transakcje bezgotówkowe, które przekładały się na wzmacnianie postaw ekologicznych klientów takich jak wspieranie ochrony rzadkich gatunków dzikich zwierząt czy przekazywanie sadzonek drzew do zalesiania. Nagrodami w promocji były dodatkowe punkty na start w programie, które finalnie klienci mogli zamienić na nagrody.

W marcu 2023 roku do oferty Banku został wprowadzony nowy produkt: „Lokata na nowe środki”, która jest dostępna w Placówkach Banku. Pierwsza edycja tej Lokaty została wdrożona do sprzedaży od 4 kwietnia 2023 roku. Klient otrzymuje atrakcyjne oprocentowanie w zamian za wpłatę nowych środków na rachunek w BOŚ S.A. Lokata jest nieodnawialna i prowadzona w PLN. Środki można ulokować na 3, 6 lub 12 miesięcy.

W zakresie bankowości elektronicznej trwają prace nad projektem „Cyfrowy Wehikuł do pozyskiwania depozytów bankowych” mającym za zadanie zdalne pozyskiwanie klientów – identyfikację klienta w aplikacji mobilnej i otwieranie rachunków oszczędnościowych. Planowana data wdrożenia rozwiązania to styczeń 2024 roku.

Zobowiązania wobec klientów indywidualnych

W I półroczu 2023 roku działania podejmowane przez Bank w zakresie produktów depozytowych dla klientów indywidualnych były nastawione na:

- bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- utrzymanie salda depozytów zgodnie z potrzebami płynnościowymi Banku.

Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów indywidualnych były:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym EKOkontem bez Kosztów oraz konta oszczędnościowe z EKOkontem Oszczędnościowym w PLN,
- lokaty promocyjne w tym EKOklokata Promocyjna, lokaty standardowe oraz lokaty negocjowane.

Bank opierał budowanie salda depozytów dla klientów indywidualnych poprzez promowanie EKOklokaty (pod nazwą EKOklokata Promocyjna) i EKOklokaty standardowej o dłuższych terminach w tym 24-miesięcznej. Wyróżnikami lokat promocyjnych jest wysoka kwota maksymalna (500 tys. zł) oraz proste warunki przystąpienia do promocji (zgoda na komunikację elektroniczną).

W I półroczu 2023 roku Bank kontynuował Promocję „EKOkonto Oszczędnościowe bez ograniczeń”, wyróżniającą się na rynku brakiem dodatkowych warunków, które Klient musi spełnić by otrzymać wyższe oprocentowanie (brak konieczności posiadania rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego czy wpłacenia nowych środków).

Do Tabeli opłat i prowizji dla klientów indywidualnych na stałe została wprowadzona zasada zgodnie z którą Bank zwalnia posiadaczy kont oszczędnościowych z opłaty za przelewy wewnętrzne na lokatę zakładaną w tej samej relacji (Klient jest ich jedynym posiadaczem albo współposiadaczem z tą samą osobą). Działanie to wspiera sprzedaż EKOklokaty Promocyjnej oraz zarządzanie portfelem depozytowym za pośrednictwem kont oszczędnościowych.

Pozostała działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych koncentrowała się na utrzymaniu przejrzystej oferty poprzez pozostawienie w ofercie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych: EKOkonta bez Kosztów, EKOkonta VIP, EKOkonta PRP oraz EKOkonta oszczędnościowego w trzech

walutach: PLN, EUR i CHF. W związku z wycofaniem z oferty rachunków a'vista oferta EKOkonta oszczędnościowego została rozszerzona o waluty: USD i GBP.

Produkty kredytowe dla klientów indywidualnych

W ramach wsparcia sprzedaży produktów kredytowych kierowanych do klientów indywidualnych Bank w ofercie Pożyczki Gotówkowej w pierwszych dwóch kwartałach prowadził następujące promocje:

- na cele ekologiczne:
 - „Energia ze słońca”, oferta przeznaczona na finansowanie odnawialnych źródeł energii, przeznaczona głównie na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej,
 - „Pożyczka Zielona” umożliwiającej finansowanie inwestycji Klienta z pięciu zakresów EKO inwestycji:
 - ✓ Odnawialne źródła energii,
 - ✓ Efektywność energetyczna/termomodernizacyjna,
 - ✓ Gospodarka odpadami,
 - ✓ Gospodarka wodna/mała retencja,
 - ✓ EKO środki transportu.
- na dowolny cel:
 - „Zimowy Czas” – pożyczka gotówkowa oferowana do końca lutego br. z myślą o zaspokojeniu bieżących, konsumpcyjnych potrzeb Klienta w okresie ferii zimowych.
 - „Pożyczka Elastyczna” – pożyczka gotówkowa oferowana od marca br. do dziś w celach zaspokojenia bieżących potrzeb konsumpcyjnych Klienta. Produkt oferowany również z ubezpieczeniem.

W stałej ofercie Banku znajduje się kredyt hipoteczny dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Są oni zwolnieni z prowizji przygotowawczej lub zwolnieni z 50% prowizji przygotowawczej wraz ze zmniejszeniem marży o 0,1 pp. względem marży standardowej.

W ramach preferencyjnych warunków oferty dla sektora finansowego Bank proponuje niższą prowizję i marżę względem standardowej oferty kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej. Oferta skierowana jest do pracowników:

- banków,
- towarzystw ubezpieczeniowych,
- domów maklerskich,
- towarzystw funduszy inwestycyjnych,
- innych instytucji sektora finansowego.

Bank kontynuował także ofertę promocyjną „Kredyt hipoteczny bez prowizji”, gdzie warunkiem zwolnienia z prowizji przygotowawczej był zakup jednego z dwóch pakietów ubezpieczeń zapewniających kredytobiorcom ochronę życia oraz wsparcie finansowe w przypadku utraty dochodów oraz utrzymanie wszystkich zgód marketingowych w całym okresie kredytowania. Promocja zakończyła się 30 czerwca 2023 roku.

19 maja 2023 roku Bank wprowadził do oferty kredytów hipotecznych promocję „Kredyt Hipoteczny w Dobrym Stylu”. Polega ona na zastosowaniu promocyjnej marży dla kredytów hipotecznych z oprocentowaniem zmiennym przez cały okres kredytowania. Warunkiem uzyskania marży promocyjnej jest otwarcie/posiadanie przez Klienta „EKOkonta bez kosztów” wraz z Kartą do tego Konta oraz zapewnieniem comiesięcznego wpływu w kwocie min. 3000 zł, uzyskanie dostępu do Bankowości Internetowej oraz Mobilnej, udzielenie wszystkich zgód zawartych we wniosku o udzielenie kredytu hipotecznego dotyczących przetwarzania danych osobowych. W ramach promocji „Kredyt hipoteczny w Dobrym Stylu” Klient zobligowany jest do zakupu dodatkowego produktu z oferty Banku, tj. pożyczki w ROR, karty kredytowej lub ubezpieczenia „Hipoteka pod Ochroną”. W przypadku zakupu jednego z wariantów ubezpieczenia „Hipoteka pod Ochroną” Klient zwolniony jest z prowizji przygotowawczej.

Najbardziej rozpoznawalną ofertą dla produktów hipotecznych w BOŚ jest Ekologiczny Kredyt Hipoteczny. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów oraz dynamicznie zmieniającym się warunkom rynkowym została zmodyfikowana lista proekologicznych wymagań kwalifikujących do skorzystania z oferty ekologicznej hipoteki.

Produkty kredytowe dla mikroprzedsiębiorstw i Wspólnot Mieszkaniowych

W stałej ofercie Banku znajdują się również produkty kredytowe kierowane do mikroprzedsiębiorstw w tym jednoosobowych działalności gospodarczych na uproszczonej księgowości oraz Wspólnot Mieszkaniowych.

Produkty ubezpieczeniowe i usługi dodatkowe

Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe jako produkty uzupełniające ofertę bankową.

W I półroczu 2023 roku w ofercie Banku znajdowały się: ubezpieczenia przedmiotu kredytowania, w tym ubezpieczenia urządzeń i instalacji służących ochronie środowiska, ubezpieczenia życia i zdrowia kredytobiorców, ubezpieczenie na wypadek utraty źródła dochodu przez kredytobiorcę oraz pakiety ubezpieczeń dla posiadaczy kart płatniczych.

BOŚ S.A. pełni rolę agenta ubezpieczeniowego dla sześciu zakładów ubezpieczeń: PZU SA, PZU Życie SA, STU ERGO HESTIA SA, STUnŻ ERGO HESTIA SA, TU EUROPA SA i TUnŻYCIE EUROPA SA.

Bank kładzie szczególny nacisk na ubezpieczenia proekologiczne. We współpracy z PZU SA oferuje niepowiązane z produktem bankowym ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych (wraz z ładowarką samochodu i akumulatorem do fotowoltaiki), instalacji solarnych, kotłów c.o., pomp ciepła, hybrydowych urządzeń grzewczych pod nazwą „Ubezpieczenie urządzeń eko”.

W ramach usług uzupełniających do produktów bankowych generujących dodatkowe przychody prowizyjne Bank oferuje usługę pomocy prawnej „Mecenas Direct” dla posiadaczy kont osobistych, w ramach której Klienci otrzymują profesjonalną pomoc prawną za pośrednictwem urzędów zdalnych.

3.2. Działalność maklerska

W I półroczu 2023 roku na krajowym rynku akcyjnym dominowała wyraźna tendencja wzrostowa. Wszystkie najważniejsze indeksy zanotowały wzrosty notowań, mieszczące się w przedziale od +14,98% (Wig20) do +24,03% (sWig80), przy wzroście indeksu Wig o 17,09%. Aktywność inwestorów była jednak niższa niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Spadek zrealizowanych obrotów r/r w transakcjach sesyjnych na rynku ogółem w I półroczu 2023 roku dotyczył wszystkich segmentów rynku (akcje -17,7%, kontrakty -4,5%, NewConnect -29,8%). Spadek aktywności inwestorów miał miejsce również w Domu Maklerskim BOŚ.

W I półroczu 2023 roku Dom Maklerski BOŚ osiągnął pozycję lidera na rynku NewConnect z udziałem na poziomie 17,6%. W transakcjach sesyjnych w I półroczu Dom Maklerski BOŚ był również wiceliderem rynku kontraktów terminowych z udziałem na poziomie 13,4%. W przypadku rynku akcji GPW udział rynkowy Domu Maklerskiego BOŚ w tym okresie w transakcjach sesyjnych wyniósł 2,7%.

Na rynku pierwotnym w I półroczu 2023 roku miała miejsce dekonstrukcja. W tym okresie na rynku regulowanym GPW zadebiutowało 7 podmiotów, wśród których tylko 2 spółki przeprowadziły nowe emisje akcji. Wszyscy debiutanci wcześniej notowani byli na rynku NewConnect. Dom Maklerski BOŚ uczestniczył w obydwu konsorcjach dystrybucyjnych (DB Energy, Urteste), w tym w jednym jako organizator emisji (Urteste). Dodatkowo jako firma inwestycyjna DM BOŚ przeniósł spółkę Columbus Energy z notowań na NewConnect na rynek regulowany. Dom Maklerski BOŚ uczestniczył w konsorcjach dystrybucyjnych głównie przy emisjach obligacji. Dom Maklerski uczestniczył jako organizator emisji lub jako członek konsorcjum przy dystrybucji obligacji 9 serii dla 6 emitentów, tj. dla spółki Best SA (seria Z2), Marvipol Development SA (seria P2022A), Kruk SA (seria AN3 oraz AN4), Dekpol SA (seria P2023A), Kredyt Inkaso (seria M1 oraz N1) oraz PragmaGo (seria B2 oraz B3). Jednocześnie DM kontynuował współpracę z AgioFund TFI Beta Securities Poland SA przy promocji krajowego rynku certyfikatów inwestycyjnych. Obecnie w obrocie na GPW znajduje się 9 krajowych certyfikatów z grupy Beta ETF, dla których DM BOŚ pełni funkcje oferującego i animatora.

I półrocze 2023 roku było okresem dalszego silnego przyrostu prowadzonych przez Dom Maklerski BOŚ rachunków inwestycyjnych. Saldo otwartych rachunków wyniosło 8 418, z czego 6 804 to giełdowe rachunki inwestycyjne zarejestrowane w KDPW.

W zakresie rozwoju technologicznego Dom Maklerski ukończył wdrażanie pełnej funkcjonalności transakcyjnej aplikacji bossaStaticaTrader. Po wdrożeniu dostępu do GPW i dołączeniu notowań zagranicznych online

rozszerzono funkcjonalność aplikacji o możliwość zawierania transakcji na rynkach zagranicznych i GPW. Rozszerzono również funkcjonalność aplikacji bossaMobile o dostęp do notowań spółek zagranicznych.

Kontynuacja działań wojennych w Ukrainie nie miała bezpośredniego wpływu na koniunkturę giełdową w I półroczu 2023 roku. Wpływała natomiast na ograniczenie aktywności inwestorów krajowych, a tym samym klientów Domu Maklerskiego. Dalsze przedłużanie konfliktu zwiększa ryzyko utrwalenia awersji klientów do ryzyka. W takiej sytuacji możliwy jest dalszy stopniowy spadek realizowanych obrotów przez klientów, co negatywnie wpłynęłoby na wielkość uzyskiwanej prowizji.

3.3. Udział Banku w programach operacyjnych i mechanizmach finansowych oraz współpracy

Program „Mój elektryk”

Bank zawarł umowę z NFOŚiGW na dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych w ramach Programu Priorytetowego „Mój elektryk” w dniu 8 września 2021 roku. Celem Programu jest wsparcie zakupu pojazdów zeroemisyjnych. Program jest przewidziany na okres 2021-2025. W ramach umowy Bank dysponuje kwotą 400 mln zł na dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych w ramach Programu Priorytetowego „Mój elektryk” (PME, Program). Środki mają być wykorzystane w latach 2021-2025. W pierwszym półroczu 2023 roku Bank zawarł umowy współpracy z 5 firmami leasingowymi. Z Bankiem współpracuje 29 firm leasingowych wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku. Lista firm współpracujących z BOŚ jest dostępna na stronie <https://www.bosbank.pl/moj-elektryk>.

W okresie od 6 grudnia 2021 roku do 30 czerwca 2023 roku do Banku wpłynęło ponad 9 tys. wniosków na łączną kwotę 300,15 mln zł, co daje średnią liczbę 109 wniosków tygodniowo, ze średnią tygodniową wartością złożonych wniosków na poziomie 3,65 mln zł. Natomiast w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku do Banku wpłynęło ponad 3 312 tys. wniosków na łączną kwotę 116,4 mln zł, co daje średnią liczbę 127 wniosków tygodniowo, ze średnią tygodniową wartością złożonych wniosków na poziomie 4,47 mln zł.

Od początku trwania Programu do dnia 30 czerwca 2023 roku Zarząd Narodowego Funduszu zatwierdził 79 zbiorczych wniosków, które dotyczą dopłat do 7 978 przedsięwzięć (pojazdów). Łączna wartość zatwierdzonych wniosków wynosi 265,3 mln zł, tj. 66% środków udostępnionych BOŚ na lata 2021-2025.

Bank podpisał Umowy dotacji do 5 961 wniosków na kwotę 197,2 mln zł.

Grant ELENA

Na podstawie Umowy nr ELENA-2019-157, którą Bank zawarł z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) w lutym 2022 roku w ramach inicjatywy ELENA, Bank otrzymał grant w wysokości 2,6 mln EUR. Z kwoty tej do 30 czerwca 2023 roku wykorzystano prawie 194 tys. EUR.

Grant przeznaczony jest na finansowanie następujących kategorii kosztów:

- koszty personelu zaangażowanego do realizacji projektu,
- koszty działań marketingowych związanych z promocją projektu,
- koszty audytu finansowego jaki zobowiązany jest przeprowadzić Bank w projekcie,
- koszty dokumentacji niezbędnej do realizacji projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej (90% kosztów finansowanych z grantu).

Środki z grantu przeznaczone na wsparcie projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej dostępne są dla Inwestorów, którzy realizują inwestycje w obszarach:

- modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do przedsiębiorstw,
- sieci ciepłowniczych,
- stacji ładowania pojazdów elektrycznych,
- oświetlenia ulicznego.

Ze wsparcia mogą korzystać podmioty z sektora publicznego (Jednostki Samorządu Terytorialnego i spółki komunalne), podmioty z sektora mieszkaniowego (Spółdzielnie Mieszkaniowe, Wspólnoty Mieszkaniowe) oraz przedsiębiorcy (MŚP i mid-caps).

Wsparcie z grantu polega na dofinansowaniu 90% kosztów dokumentacji technicznej niezbędnej do realizacji projektów we wskazanych powyżej obszarach. Wsparcie ze środków ELENA udzielone do końca II kw. 2023 roku umożliwi realizację 18 inwestycji zwiększających efektywność energetyczną o łącznej wartości 19 mln zł. Ze wsparcia skorzystało 13 spółdzielni mieszkaniowych oraz 3 gminy. Kolejne wnioski złożone przez gminy i inwestorów z sektora mieszkaniowego są w trakcie rozpatrywania.

Wsparcie jest dystrybuowane w dwóch ścieżkach tj.:

- Refundacja 90% kosztów dokumentacji technicznej w projektach realizowanych przez podmioty z sektora mieszkaniowego. Dotychczas zrefundowano koszt dokumentacji dla 1 inwestycji realizowanej przez spółdzielnię mieszkaniową (kwota refundacji ok. 40 tys. zł).
- Dofinansowanie 90% kosztów dokumentacji technicznej w projektach realizowanych w obszarach innych niż modernizacja energetyczna budynków mieszkaniowych. Do końca I półrocza 2023 roku zawarte zostały cztery umowy o dofinansowanie z dwoma gminami (kwota dofinansowania ponad 418 tys. zł).

Efektom realizacji umowy zawartej z EBI powinno być wsparcie Inwestorów w realizacji projektów inwestycyjnych zwiększających efektywność energetyczną. M a miernikiem realizacji tego celu będzie łączny budżet zrealizowanych inwestycji we wskazanych obszarach oraz zrealizowane w okresie trwania umowy określone wskaźniki ekologiczne. Umowa zawarta pomiędzy BOŚ i EBI obowiązuje do 28 lutego 2025 roku.

Inicjatywa JESSICA

BOŚ Bank pełni rolę zarządzającego Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich w Województwie:

- Zachodniopomorskim poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym od 2010 roku,
- Pomorskim poza Trójmiastem i Słupskim od 2011 roku,
- Śląskim od 2011 roku.

Cel inicjatywy - zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego miast i rozwój obszarów miejskich dzięki inwestycjom w rozwój transportu zbiorowego oraz infrastrukturę wpływającą na wzrost atrakcyjności ekonomicznej, kulturalnej i osiedleńczej.

W sumie Bank podpisał 53 umowy na kwotę 422 mln zł. Otrzymana opłata za zarządzanie - Inicjatywa Jessica wyniosła w I półroczu 2023 roku 726,0 tys. zł.

Inicjatywa JEREMIE

BOŚ S.A. pełni funkcję Pośrednika Finansowego dla Inicjatywy JEREMIE w województwie zachodniopolskim od 2017 roku. W dniu 28 sierpnia 2018 roku nastąpiło zakończenie wdrażania instrumentu Jeremie II w woj. zachodniopomorskim.

Celem realizacji programu Inicjatywy JEREMIE w województwie zachodniopomorskim jest zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego miast i rozwój obszarów miejskich wpływający na wzrost atrakcyjności ekonomicznej, kulturalnej i osiedleńczej regionu.

BOŚ S.A. zakontraktował 100% środków na projekty kwalifikujące się do pożyczki na łączną wartość 80 mln zł z czego Środki BOŚ S.A. 40 mln zł.

W obsłudze są 4 Umowy na kwotę 65,2 mln zł z czego środki BOŚ S.A. 32,6 mln zł.

Otrzymana Opłata za zarządzanie środkami Jeremie narastająco od 2017 roku – 3,1 mln zł (stan na 30 czerwca 2023 roku).

Gwarancje portfelowe BGK

BOŚ S.A. jako bank współpracujący z BGK wspiera swoich klientów umożliwiając im zabezpieczanie udzielanych kredytów gwarancjami BGK. Są to instrumenty poprawiające dostępność do bieżącego finansowania dla firm z sektora MŚP oraz dla dużych przedsiębiorstw, a także pozwalające na dalszy rozwój działalności. Klienci korzystają ze specjalnie przygotowanych rozwiązań za pomocą przedstawionych w tabeli systemów gwarancji:

Gwarancje BGK portfelowe BGK w tys. zł	Gwarancja de minimis	Gwarancja FG POIR Biznesmax	Gwarancja PLG FGK (płynnościowa - kryzysowa)	Gwarancja LGF FGK (faktoringowa - kryzysowa)	Gwarancja Czyste Powietrze
Przyznany limit	1 300 000	447 000	1 000 000	500 000	28 800
Okres dostępności limitu	do 31-08-2023	do 31-10-2023	do 31-12-2023	Do 31-12-2023	do 30-06-2023
Pozostały limit do wykorzystania	141 622	2 841	118 045	270 537	10 294
Kwota i liczba nowych (w sztukach) gwarancji udzielonych w I półroczu 2023 roku	183 770 (99)	112 560 (53)	421 356 (25)	107 064 (9)	5 638 (115)
Kwota kredytów zabezpieczona nowymi gwarancjami w I półroczu 2023 roku	346 419	214 712	588 717	152 580	7 048

Dane na podstawie BGK-zlecenia.

Program Czyste Powietrze.

Na podstawie umowy o udostępnienie środków finansowych na wdrażanie Programu Priorytetowego Czyste Powietrze zawartej w dniu 14 kwietnia 2021 roku pomiędzy BOŚ S.A., NFOŚiGW oraz 16 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Bank uczestniczy w realizacji w/w Programu.

Od połowy 2021 roku BOŚ S.A. oferuje kredyty dla osób fizycznych w ramach realizacji „ścieżki bankowej” Programu Czyste Powietrze. Są to kredyty z dopłatą do spłaty kapitału ze środków poszczególnych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W ramach w/w Programu, w pierwszym półroczu 2023 roku, BOŚ S.A. udzielił kredytów osobom fizycznym na kwotę ponad 8 mln zł.

3.4. Wyróżnienia i nagrody

BOŚ po raz kolejny z godłem Friendly Workplace

Friendly Workplace to prestiżowe wyróżnienie redakcji MarkaPracodawcy.pl dla pracodawców, którzy mogą pochwalić się nowoczesnym podejściem w obszarze polityki personalnej i rozwoju pracowników. Bank w sposób przemyślany i konsekwentny tworzy inkluzywne, przyjazne miejsce pracy, sprzyjające rozwojowi potencjału pracowników oraz budowaniu ich proekologicznych i prospołecznych postaw. Wdrażane działania w zakresie HR, budują kulturę organizacyjną Banku opartą na szacunku dla innych, ekologii, współpracy, profesjonalizmie i zaangażowaniu.

BOŚ z tytułem Top Employer 2023 Polska

Nagrodę tę otrzymują, firmy, które tworzą angażujące miejsca pracy. Jest to potwierdzenie, że BOŚ skutecznie wdraża strategię mające na celu doskonalenie środowiska pracy, dbając jednocześnie o zadowolenie i potrzeby pracowników. BOŚ chce być pracodawcą godnym zaufania, troszczącym się o pracowników, realizującym praktyki HR zgodne z ich potrzebami i najnowszymi trendami. Top Employer Institute docenił

Bank m.in. za: jego zieloną misję, wartości, działania na rzecz zrównoważonego rozwoju i ekologii, troskę o środowisko, zaangażowanie społeczne, zasady funkcjonowania Banku w obszarze etyki, strategię HR, rozwój przywództwa, działania EB, proces rekrutacji, różnorodność, onboarding oraz rozwój pracowników.

Placówki BOŚ docenione w rankingu Instytucja Roku

Dziesięć placówek BOŚ otrzymało indywidualne wyróżnienia i tytuł „Najlepszej placówki bankowej w Polsce” w ramach rankingu Instytucji Roku. Ósma edycja rankingu była realizowana przez cztery kwartały 2022 roku i swoim zasięgiem objęła 13 banków. Nagrodzone oddziały BOŚ to: Bielsko-Biała, ul. 11 Listopada 23; Gdańsk, Al. Grunwaldzka 50; Gliwice, ul. Zwycięstwa 32; Katowice, Al. Korfantego 2; Kraków, ul. Królewska 82; Lublin, ul. Nałkowskich 107; Łódź, ul. Piotrkowska 166/168; Olsztyn, ul. Kopernika 38; Rzeszów, ul. Sokoła 6a; Warszawa, ul. Żelazna 32.

Duet ekonomistów z BOŚ – Łukasz Tarnawa i Aleksandra Świątkowska – kolejny raz został wyróżniony w corocznym rankingu „Parkietu”

Ekonomiści z BOŚ otrzymali tytuł „Najlepszego Ekonomisty” w tegorocznej edycji konkursu prognostycznego „Byki i niedźwiedzie” organizowanym przez „Parkiet”. Ich prognozy i szacunki dotyczące gospodarki w trudnym 2022 roku okazały się najtrafniejsze.

Dom Maklerski z najwyższą oceną Rankingu domów maklerskich 2022

W 20. Edycji Ogólnopolskiego Badania Inwestorów przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych DM BOŚ po raz czwarty z rzędu zajął pozycję na szczycie podium. Dzięki głosom inwestorów Stowarzyszenie przyznało DM BOŚ trzy gwiazdki - najwyższą możliwą ocenę.

Nagroda GPW dla Domu Maklerskiego

W ramach Podsumowania Roku Giełdowego 2022 Dom Maklerski utrzymał natomiast Nagrodę GPW za najwyższą aktywność na rynku kontraktów terminowych akcyjnych. DM BOŚ uhonorowany został również statuetką Platynowy Megawat za aktywny udział w pracach na rzecz rozwoju produktów giełdowych w roku 2022.

Dom Maklerski BOŚ otrzymał Order Finansowy

Dom Maklerski BOŚ został uhonorowany Orderem Finansowym przyznany przez redakcję miesięcznika Home&Market, która wyróżniła wśród najlepszych produktów finansowych rachunki IKE/IKZE dostępne w ramach rachunku maklerskiego w Domu Maklerskim BOŚ.

Finansowa Marka Roku 2023

Gazeta Finansowa przyznała Domowi Maklerskiemu BOŚ wyróżnienie Finansowa Marka Roku 2023 za wprowadzanie do oferty wysokiej jakości produktów związanych z inwestowaniem na giełdach polskiej i zagranicznych oraz edukowanie klientów w obszarze odpowiedzialnego i świadomego inwestowania.

Wyróżniono 8 praktyk BOŚ w tegorocznej edycji raportu „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2022. Dobre praktyki”

8 praktyk realizowanych w ramach działań Fundacji BOŚ wyróżniono w edycji raportu „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2022. Dobre praktyki”: Zielona Ławeczka, Tradycyjny Sad, Postaw na Słońce, Pomagam cały rok, Mikrodotacje, BrudnoTu, Zdrowo jem, więcej wiem, Świat oczami młodych.

BOŚ ponownie na podium rankingu najlepszych bankowych profili na FB

Institut Badań Internetu i Mediów Społecznościowych przygotował raport pokazujący zaangażowanie na bankowych profilach na Facebooku w marcu 2023 roku. Profil BOŚ na Facebooku zajął drugie miejsce wśród najbardziej angażujących profili bankowych.

BOŚ ponownie nagrodzony Srebrnym Listkiem CSR Polityki

Organizatorzy konkursu, czyli Tygodnik POLITYKA we współpracy z firmą doradcą Deloitte oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu, przeanalizowali działania firm związane z takimi obszarami jak: ład korporacyjny, prawa człowieka, zachowania wobec pracowników, ochrona środowiska naturalnego, dbałość o klienta, uczciwość biznesowa, zaangażowanie społeczne.

BOŚ wyróżniony w konkursie Polskie Nagrody Różnorodności

Bank otrzymał nominację do pierwszych Polskich Nagród Różnorodności w kategorii: WIEK. BOŚ wyróżniono wraz z 4 innymi firmami odznaczającymi się działaniami na rzecz polityki senioralnej, „silver economy” oraz dialogu międzypokoleniowego w miejscu pracy. Polskie Nagrody Różnorodności to przyznawane przez redakcję „My Company Polska” wyróżnienia dla firm, organizacji i osób, które w swojej działalności promują różnorodność, równość i inkluzywność zarówno wewnątrz organizacji, jak i w odniesieniu do otoczenia biznesowego.

BOŚ z tytułem laureata programu Liderzy Społecznej Odpowiedzialności

BOŚ po raz kolejny – zdobył tytuł laureata programu Liderzy Społecznej Odpowiedzialności w 3 kategoriach: Dobry Pracodawca 2023, EKO Firma 2023, Dobra Firma 2023.

4. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi w BOŚ S.A.

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), który należy do jednych z kredytodawców Banku.

Pożyczkodawca	Kwota pożyczki	Kwota do wykorzystania	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR*	17.03.2008	I transza 25.04.2023 II i III transza 25.10.2023
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR	08.03.2010	I transza 22.04.2025
Council of Europe Development Bank, Paryż	75 000	-	EUR	26.03.2012	I transza 26.07.2021 II transza 21.10.2022 III transza 1.12.2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	05.03.2015	I transza 15.06.2023 II transza 15.12.2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	13.06.2017	I transza 15.12.2028 II transza 15.12.2029 III transza 15.12.2030
European Investment Bank, Luksemburg	42 000	33 000	EUR	28.10.2021	I transza 16.06.2031 termin spłaty do 12 lat od dnia wykorzystania środków
RAZEM EUR	367 000	33 000			

* wykorzystanie w PLN lub EUR

5. Wybrane dane liczbowe dotyczące działalności Grupy

WYBRANE DANE LICZBOWE	tys.	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana %
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.				
Liczba klientów		157,0	160,5	-2,2
Liczba klientów detalicznych		146,0	148,9	-1,9
Liczba klientów - mikroprzedsiębiorstw		7,2	7,7	-6,5
Liczba klientów instytucjonalnych		3,8	3,9	-2,6
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych		102,1	101,4	0,7
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych ¹		157,0	157,6	-0,4
Karty płatnicze i kredytowe razem		61,0	63,1	-3,3
Liczba placówek (w szt.)		54	54	0,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.				
Liczba rachunków inwestycyjnych		162,2	153,7	5,5
w tym liczba rachunków internetowych		158,9	150,5	5,6
Liczba placówek (w szt.)		8	8	0,0

¹) łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

Liczba placówek Banku na koniec marca br. wynosi 54:

- 16 centrów biznesowych, które obsługują tylko klientów KORPO i MSP
- 38 oddziały operacyjne, które obsługują klientów detalicznych

6. Kierunki rozwoju Banku

Informacje o przyjętej Strategii Rozwoju

W dniu 19 kwietnia 2023 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła zmiany w Strategii Rozwoju Banku w zakresie wskaźników finansowych i mierników strategicznych. W związku z oceną sytuacji makroekonomicznej i otoczenia zewnętrznego Banku, dokonano zmian w oszacowaniu wskaźników finansowych i mierników strategicznych.

Bank będzie dążył do uzyskania trwałej rentowności poprzez realizację kluczowych inicjatyw strategicznych oraz wzmocnienie pozycji specjalistycznego zielonego Banku, co znajduje odzwierciedlenie w zdefiniowanej misji „Innowacyjnie i skutecznie wspieramy zieloną transformację” oraz wizji Banku „Kompleksowo finansujemy zieloną transformację, oferując unikatowe produkty, zaangażowanych ekspertów i różnorodne instrumenty finansowe”. Ambicją Banku jest dalsza specjalizacja w finansowaniu przedsięwzięć, które służą zielonej transformacji. Bank dysponuje unikalnymi kompetencjami ekologicznymi i biznesowymi w finansowaniu szeroko pojętego sektora „ekologii” i zielonej transformacji. Tworzy kolejne produkty finansowe, dzięki którym Klienci mogą realizować projekty biznesowe przy poszanowaniu zasobów środowiska naturalnego.

Zgodnie z założeniami strategii BOŚ, działalność Banku będzie koncentrowała się na pięciu głównych filarach:

Ekologia i Klimat – kluczowe cele:

- Kontynuacja rozwoju kompetencji z zakresu ekologii i technologii redukujących emisje, ekspertyzy sektorowej oraz zielonego finansowania,
- Oferowanie klientom wartościowych usług doradczych z zakresu zielonej transformacji, taksonomii, adekwatnych technologii oraz dostępnych środków publicznych.

Model biznesowy – kluczowe cele:

- Silny rozwój współpracy z partnerami w oparciu o kanały cyfrowe – najwygodniejszy kanał dla klienta oraz efektywny kosztowo dla Banku,
- Finansowanie zielonej transformacji dla klientów korporacyjnych i JST,
- Rozwój kompleksowego doradztwa oraz zapewnienie wsparcia dla klientów korporacyjnych podczas pełnego cyklu projektów inwestycyjnych.

Efektywność operacyjna – kluczowe cele:

- Dostosowanie modelu operacyjnego do nowej strategii biznesowej Banku
- Optymalizacja kluczowych procesów dla klientów (np. proces kredytowy) oraz procesów wewnętrznych

Kultura organizacyjna – kluczowe cele:

- Zmiana kulturowa organizacji - zwiększenie zaangażowania pracowników oraz rozwój ich kompetencji,
- Wprowadzenie nowego modelu pracy – zwinny i hybrydowy.

Finanse – kluczowe cele:

- Wprowadzenie trwale rentownego modelu biznesowego oraz poprawa ratingu Banku,
- Wyjście z Grupowego Planu Naprawy,
- Dywersyfikacja źródeł finansowania,
- Aktywne włączenie finansowania, w tym długoterminowego, ze źródeł zewnętrznych.

Informacje o działaniach podjętych w ramach realizacji Strategii

W dniu 30 czerwca 2023 roku Bank opublikował Raport Zrównoważonego Rozwoju ESG Banku Ochrony Środowiska za 2022 rok. Raport podsumowuje istotną część działalności BOŚ oraz pozwala śledzić postępy z roku na rok w realizacji strategii ESG. Kolejna edycja raportu daje odbiorcom możliwość oceny realizacji inicjatyw i zobowiązań zapisanych w strategii ESG.

Na etapie operacjonalizacji zdefiniowano szereg działań w obszarze kultury organizacyjnej. Intencją Zarządu jest, aby BOŚ był nowoczesną i elastyczną organizacją, a jednocześnie pielęgnował wartości: szacunek dla innych i ekologii, zaangażowanie, współpracę, profesjonalizm.

Inne aktywności w ramach transformacji kulturowej obejmują m.in. nową ofertę wartości dla pracowników, w tym system motywacyjny, kulturę dialogu i rozwój kompetencji, kulturę dzielenia się wiedzą.

W I półroczu 2023 roku zrealizowano szereg warsztatów DISC dla pracowników Banku. Model DISC opisuje cztery style zachowania. Są to: D – Dominujący; I – Wpływowy, S – Stały, C – Sumienny. Rozpoczęto cykl szkoleń dla kadry menadżerskiej z zakresu zarządzania wynikami oraz cykl szkoleń menadżerskich. W II kwartale br. prowadzone były również działania edukacyjne w zakresie różnorodności, oparte o promowane przez Bank wartości, m.in. e-learning „Różnorodność mamy w naturze”, webinar „Komunikacja i współpraca międzypokoleniowa”, Miesiąc Zdrowia: konsultacje z fizjoterapeutą, warsztaty "Zasady Efektywnych spotkań".

W ramach operacjonalizacji nowej Strategii poddano szczegółowej analizie katalog produktów oferowanych przez Bank. W II kwartale br. wprowadzono kolejny instrument wsparcia – „Kredyt ekologiczny”, współfinansowany w ramach programu FENG (Fundusze Unijne dla Nowoczesnej Gospodarki, 2021-2027). Kredyt zostanie przeznaczony dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz small mid-caps. Wsparcie będzie miało

formę premii ekologicznej, tj. dofinansowania stanowiącego spłatę części kapitałowej kredytu przeznaczonego przez beneficjenta na finansowanie wydatków w zakresie modernizacji infrastruktury, w celu zwiększenia energooszczędności związanej z procesami realizowanymi w przedsiębiorstwie.

Jednocześnie realizowane są działania projektowe mające na celu optymalizację procesów kredytowych w obszarze klienta korporacyjnego i detalicznego.

W obszarze klienta detalicznego przeprowadzono implementację oraz integrację z bazami Banku i platformą antyfraudową automatyzującą proces sprzedaży kredytu EKO PV w oddziałach. Planowane jest również m.in. włączenie produktu Kredyt Gotówkowy oraz optymalizację kolejnych kroków w procesie.

W zakresie kanału sprzedaży on-line oraz partnerów on-line przygotowano propozycje procesów docelowych oraz wdrożenia w nowym narzędziu produktów Kredyt Gotówkowy, Kredyt Ratalny i Kredyt Hipoteczny. Prowadzone prace mają na celu zwiększenie sprzedaży produktów, optymalizację pracy doradców w oddziałach, skrócenie czasu wydawania decyzji, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego bezpieczeństwa procesów.

W obszarze klienta korporacyjnego przeprowadzono szeroko zakrojoną analizę procesu uzyskiwania decyzji kredytowej, zidentyfikowano wąskie gardła i luki w procesie oraz uproszczono liczbę i zakres dokumentacji wymaganej od klienta na etapie złożenia wniosku i podejmowania decyzji. Aktualnie trwają prace nad wytworzeniem nowego narzędzia do procesowania wniosków kredytowych dla klienta korporacyjnego w celu przyspieszenia i usprawnienia procesu podejmowania decyzji kredytowej w obszarze korporacyjnym, aby zapewnić jak najwyższą przepustowość i ergonomiczność procesu i wykorzystania zasobów Banku.

Pod koniec I kwartału 2023 roku wdrożono moduły wspierające procesy obsługowe i sprzedażowe w Call Center. Wdrożony produkcyjnie system CRM ułatwia pracownikom sprzedaży bieżące monitorowanie szans i kampanii sprzedażowych, jak również rozwijanie ciągłości relacji z Klientem. Aktualnie trwają prace nad dodatkowymi funkcjonalnościami systemu CRM dla obszarów korpo, detal i Call Center oraz budowa dedykowanego modułu automatyzacji kalkulatora dochodowości według modelu RAPM (Risk Adjusted Performance Measure - model zarządzania ryzykiem i efektywnością w banku), domyślnie do osadzenia w strukturach CRM.

7. Organizacja Grupy Kapitałowej

Struktura Grupy Kapitałowej

Wykaz jednostek zależnych Grupy BOŚ objętych konsolidacją na dzień 30 czerwca 2023 roku:

L.p.	Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki na dzień	Udział % w głosach na dzień	Metoda konsolidacji
Jednostki bezpośrednio zależne					
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
2.	BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
Jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.)					
1.	MS Wind sp. z o. o.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną

Dom Maklerski BOŚ S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność na rynku kapitałowym, w szczególności świadcząca usługi maklerskie;

BOŚ Leasing - EKO Profit S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność leasingową w zakresie finansowania projektów o charakterze ekologicznym oraz działalność finansową i doradczą, uzupełniającą ofertę usługową Banku;

MS Wind Sp. z o.o. – to jednostka pośrednio zależna (100% zaangażowanie BOŚ Leasing - Eko Profit S.A.), prowadząca działalność w zakresie realizacji projektu farm wiatrowych.

III. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ

1. Wyniki finansowe Grupy

1.1. Rachunek wyników Grupy

RACHUNEK WYNIKÓW GRUPY	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana (%)
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		811 056	441 871	83,6
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		-400 153	-109 064	266,9
Wynik z tytułu odsetek		410 903	332 807	23,5
Przychody z tytułu opłat i prowizji		85 589	90 531	-5,5
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-21 602	-21 972	-1,7
Wynik z tytułu opłat i prowizji		63 987	68 559	-6,7
Przychody z tytułu dywidend		8 160	7 025	16,2
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)		26 504	21 187	25,1
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		-1 242	425	x
Wynik z pozycji wymiany		349	21 339	-98,4
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych		571	1 222	-53,3
Pozostałe przychody operacyjne		23 462	19 710	19,0
Pozostałe koszty operacyjne		-22 603	-26 442	-14,5
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		- 161 793	-4 983	3146,9
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		6 028	-92 452	x
Ogólne koszty administracyjne		-255 490	-237 308	7,7
Zysk/ Strata brutto		98 836	111 089	-11,0
Obciążenia podatkowe		- 43 085	-27 212	58,3
Zysk/ Strata netto		55 751	83 877	-33,5

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 55,8 mln zł wobec 83,9 mln zł zysku zrealizowanego w analogicznym okresie 2022 roku.

Grupa BOŚ S.A. w I półroczu 2023 roku wypracowała wynik z tytułu odsetek na poziomie 410,9 mln zł, wyższy o 78,1 mln zł, tj. o 23,5% niż w analogicznym okresie 2022 roku. W I półroczu 2023 roku na skutek wyższych stóp procentowych i stawek rynkowych WIBOR, nastąpił wzrost przychodów kredytowych. Na poprawę marży odsetkowej wpływ miała poprawa rentowności aktywów odsetkowych odpowiadających wielkości kapitału Banku oraz niższe tempo wzrostu kosztowości związane z utrzymującym się dość znacznym udziałem rachunków bieżących i niskooprocentowanych produktów depozytowych.

Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze w I półroczu 2023 roku zwiększyły się o 369,2 mln zł, tj. o 83,6% w porównaniu do I półrocza 2022 roku. Wzrost miał miejsce głównie na skutek zwiększenia się odsetek od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu o 175,7 mln zł, tj. 152,6%, wzrostu przychodów odsetkowych z tytułu należności od klientów instytucjonalnych o 127,9 mln zł, tj. 54,1% oraz wzrostu przychodów z należności od banków i Banku Centralnego o 14,2 mln zł, tj. 69,3%. Przychody odsetkowe z tytułu należności od klientów detalicznych wzrosły o 42,8 mln zł, tj. o 65,0%, pomimo korzystania części klientów z „wakacji kredytowych” na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Ustawa wprowadziła m. in.: możliwość zawieszenia przez kredytobiorców spłaty kredytu hipotecznego udzielonego w walucie polskiej przez okres do ośmiu miesięcy w latach 2022-2023.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów w złotych udzielonych przez Bank (bez impairmentowej korekty odsetek) wyniosła w I półroczu 2023 roku 10,08% wobec 6,23% w I półroczu 2022 roku, a w walutach obcych wyniosła 5,59%, wobec 2,73% w I półroczu 2022 roku.

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana %
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		811 056	441 871	83,6
Należności od banków i Banku Centralnego		34 659	20 468	69,3
Należności od klientów instytucjonalnych		364 318	236 439	54,1
Należności od klientów detalicznych		108 656	65 867	65,0
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe nieprzeznaczone do obrotu		290 816	115 144	152,6
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		1 937	1 846	4,9
Transakcje zabezpieczające		10 670	2 107	406,4
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		400 153	109 064	266,9
Rachunków bankowych i depozytów od banków		1 487	1 057	40,7
Rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych		136 594	47 351	188,5
Rachunków bankowych i depozytów klientów detalicznych		233 614	47 570	391,1
Kredytów i pożyczek od klientów		8 054	114	6 964,9
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty (JESSICA)		663	420	57,9
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji		16 745	10 514	59,3
Zobowiązań leasingowych		1 756	2 035	-13,7
Pozostałe		1 240	3	41 233,3
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK		410 903	332 807	23,5

Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zwiększyły się o 291,1 mln zł, tj. o 266,9% w porównaniu do I półrocza 2022 roku. Największy wpływ na ich wzrost miały wyższe koszty odsetkowe depozytów klientów detalicznych o 186,0 mln zł, tj. o 391,1% oraz koszty rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych o 89,2 mln zł, tj. o 188,5%. Koszty instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji zwiększyły się o 6,2 mln zł, tj. o 59,3%.

Wzrost kosztów odsetkowych był głównie skutkiem podwyższenia oprocentowania depozytów. Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku:

- w złotych wyniosła 5,07% wobec 1,60% w I półroczu 2022 roku,
- w walutach obcych wyniosła 0,36% wobec 0,14% w I półroczu 2022 roku.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 64,0 mln zł, co oznacza zmniejszenie o 4,6 mln zł, tj. o 6,7% w stosunku do I półrocza 2022 roku, na skutek wyższego tempa spadku przychodów prowizyjnych niż kosztów z tytułu opłat i prowizji.

Głównie obniżyły się przychody z tytułu usług maklerskich o 4,9 mln zł, tj. o 10,0%. Natomiast wzrosły prowizje od kredytów o 1,1 mln zł, tj. o 5,9%.

Koszty z tytułu opłat i prowizji zmniejszyły się o 0,4 mln zł, tj. o 1,7%. Spadek miał miejsce głównie na skutek niższych opłat od rachunków bieżących o 0,4 mln zł, z tytułu kart płatniczych o 0,3 mln zł oraz z tytułu obsługi bankomatów o 0,2 mln zł. Natomiast wzrosły koszty opłat z działalności maklerskiej o 0,6 mln zł, tj. 3,4%.

WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana%
Przychody z tytułu opłat i prowizji		85 589	90 531	-5,5
Opłaty z tytułu usług maklerskich		44 642	49 580	-10,0
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym		17 504	18 229	-4,0
Prowizje od kredytów		19 457	18 379	5,9
Prowizje od gwarancji i akredytyw		3 705	4 076	-9,1
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		278	263	5,7
Pozostałe opłaty		3	4	-25,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji		21 602	21 972	-1,7
Opłaty z działalności maklerskiej, w tym:		17 133	16 564	3,4
z działalności powierniczej		414	327	26,6
Opłaty z tytułu kart płatniczych		3 585	3 872	-7,4
Opłaty od rachunków bieżących		296	675	-56,1
Opłaty z tytułu obsługi bankomatów		218	466	-53,2
Prowizje z tytułu należności od klientów		4	74	-94,6
Pozostałe opłaty		366	321	14,0
WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI RAZEM		63 987	68 559	-6,7

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 26,5 mln zł wobec 21,2 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku. Na wzrost wyniku wpływ miał przede wszystkim wyższy wynik Domu Maklerskiego BOŚ, co w konsekwencji przełożyło się na wzrost wyniku Grupy w tym obszarze.

Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych wyniósł -161,8 mln zł wobec -5,0 mln zł w I półroczu 2022 roku. Wzrost tej pozycji jest konsekwencją zmiany parametrów modelu, podyktowanej znacznym wzrostem liczby nowych spraw oraz niekorzystnym dla banków wyrokiem TSUE, które wpływają na wzrost szacunku kosztów spraw przyszłych w horyzoncie 5 lat i przełożyły się istotną zmianą w tej pozycji. Bank w dalszym ciągu będzie monitorował kształtujące się tendencje w orzecznictwie, liczbę wpływających nowych spraw oraz badał ich wpływ na parametry modelu.

W I półroczu 2023 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł +6,0 mln zł wobec -92,5 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku. Poprawa wyniku odpisów miała miejsce głównie w portfelu korporacyjnym na skutek rozwiązania odpisów w związku ze spłatami kredytów oraz podpisaniem aneksów oraz umów restrukturyzacyjnych.

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 18,2 mln zł, tj. o 7,7% wobec analogicznego okresu 2022 roku. Wzrost dotyczył głównie pozycji kosztów świadczeń pracowniczych o 17,3 mln zł, tj. 15,8%. Złożyły się na niego zarówno wzrost średniego poziomu wynagrodzenia jak i wzrost liczby pracowników. W Banku w roku ubiegłym przeprowadzono proces wartościowania stanowisk pracy, mający na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do poziomów rynkowych. Kolejnym istotnym czynnikiem wzrostu ogólnych kosztów administracyjnych były koszty rzeczowe, które wzrosły o 4,1 mln zł, tj. o 7,1%. Niższe koszty Grupa poniosła w zakresie składek i wpłat na rzecz BFG. Koszty te zmniejszyły się o 10,5 mln zł tj. o 31,6%, na co wpływ miała decyzja BFG o niepobieraniu składek na Fundusz Gwarancyjny za rok 2023.

OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana %
Świadczenia pracownicze		126 980	109 682	15,8
Koszty administracyjne, w tym:		92 292	97 128	-5,0
koszty rzeczowe		62 343	58 222	7,1
podatki i opłaty		5 447	4 187	30,1
składka i wpłaty na BFG		22 667	33 127	-31,6
składka i wpłaty na KNF		1 447	1 446	0,1
składka na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców		-	-	x
składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego		328	100	228,0
składka na rzecz Izby Domów Maklerskich		60	46	30,4
pozostałe		-	-	x
Amortyzacja, w tym:		36 218	30 498	18,8
środków trwałych		9 740	7 431	31,1
wartości niematerialnych		17 987	14 563	23,5
prawa do użytkowania		8 491	8 504	-0,2
OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE RAZEM		255 490	237 308	7,7

Działania optymalizujące koszty administracyjne podejmowane są przez Bank na bieżąco, zarówno na etapie ich budżetowania jak i w ramach bieżącego zarządzania. Poprzez maksymalne wykorzystanie posiadanych już zasobów rzeczowych i osobowych Bank dąży do ograniczenia wzrostu kosztów w warunkach wysokiej inflacji, a co za tym idzie silnej presji kosztowej w wielu obszarach, zapewniając jednocześnie sprawne i bezpieczne funkcjonowanie organizacji w ramach obowiązujących przepisów prawnych i wymogów nadzorczych. Bank okresowo ocenia również efektywność i rentowność poszczególnych placówek.

W dniu 30 czerwca 2023 roku Bank zatrudnił (w etatach) 1 272 osób wobec 1 163 osób na koniec I półrocza 2022 roku. Zatrudnienie w Banku było wyższe o 9,4%, natomiast zatrudnienie w spółkach zależnych zwiększyło się o 15,6% w stosunku do stanu na koniec I półrocza 2022 roku. W tabeli poniżej przedstawiono stan zatrudnienia w etatach w Banku i spółkach zależnych. Zatrudnienie w Grupie BOŚ S.A. wzrosło o 10,6 % w relacji do końca I półrocza 2022 roku.

ZATRUDNIENIE W ETATACH	30-06-2023	30-06-2022	Zmiana %
Zatrudnienie w BOŚ S.A.	1 272	1 163	9,4
Zatrudnienie w spółkach zależnych	321	278	15,6
ZATRUDNIENIE W GRUPIE BOŚ S.A.	1 593	1 440	10,6

1.2. Bilans Grupy

Suma bilansowa Grupy na dzień 30 czerwca 2023 roku wyniosła 22 275,4 mln zł i była wyższa o 1,2% w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2022 roku.

Zmiany w strukturze aktywów Grupy

Na dzień 30 czerwca 2023 roku największy udział w aktywach, wynoszący 46,9% stanowiły należności od klientów. Ich udział w aktywach od końca roku 2022 roku zmniejszył się o 3,7 pp. Natomiast zwiększył się udział inwestycyjnych papierów wartościowych i pozycji Kasa, środki w Banku Centralnym - odpowiednio o 3,8 pp. i 0,7 pp.

AKTYWA	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kasa, środki w Banku Centralnym		742 391	575 875	28,9
Należności od innych banków		129 424	242 831	-46,7
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		221 983	263 259	-15,7
Pochodne instrumenty zabezpieczające		17 890	30 562	-41,5
Inwestycyjne papiery wartościowe:		9 956 677	9 008 118	10,5
Należności od klientów, w tym:		10 441 888	11 125 827	-6,1
wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		10 441 673	11 122 777	-6,1
wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		215	3 050	-93,0
Wartości niematerialne		130 067	132 983	-2,2
Rzeczowe aktywa trwałe		88 868	91 670	-3,1
Prawo do użytkowania - leasing		58 803	65 839	-10,7
Aktywa z tytułu podatku dochodowego:		170 966	175 900	-2,8
Inne aktywa		316 395	293 317	7,9
AKTYWA RAZEM		22 275 352	22 006 181	1,2

Należności od klientów

Wartość bilansowa należności od klientów Grupy według stanu na koniec I półrocza 2023 roku wyniosła 10 441,9 mln zł i była niższa o 6,1% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Najwyższy udział w należnościach ogółem, wynoszący 77,6%, miały należności klientów instytucjonalnych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Ich udział w należnościach ogółem zwiększył się o 1,2 pp. wobec stanu na koniec 2022 roku. Należności klientów instytucjonalnych wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyniosły 8 098,8 mln zł.

Wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów instytucjonalnych zmniejszył się o 392,1 mln zł, tj. o 4,6%. W I półroczu 2023 roku Bank odnotował spadek sald związany ze spłatami kredytów klientów instytucjonalnych. Wysokie stopy procentowe wpływają na działania klientów, którzy nadwyżki płynnościowe przeznaczają na zmniejszanie zadłużenia. Bank podejmuje działania w celu zwiększenia poziomu aktywowania nowych umów sprzedażowych podpisanych w poprzednich miesiącach. Wpływ na spadek wolumenu należności walutowych miała również aprecjacja kursu złotego.

Udział należności klientów detalicznych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu w należnościach ogółem zmniejszył o 1,2 pp. do 22,1%. Kwota kredytów klientów detalicznych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosła 2 302,5 mln zł na koniec I półrocza 2023 roku wobec 2 589,0 mln zł na koniec 2022 roku. Wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów detalicznych zmniejszył się o 286,5 mln zł, tj. o 11,1%.

Należności od klientów

NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana%
Wycena wg zamortyzowanego kosztu		10 401 306	11 079 957	-6,1
Należności od klientów detalicznych		2 302 503	2 589 036	-11,1
kredyty w rachunku bieżącym		958	745	28,6
kredyty gotówkowe		236 758	231 292	2,4
kredyty mieszkaniowe		1 855 999	2 132 105	-12,9
kredyty i pożyczki pozostałe		208 788	224 894	-7,2
Należności od klientów instytucjonalnych		8 098 803	8 490 921	-4,6
kredyty obrotowe		899 021	796 262	12,9
kredyty i pożyczki terminowe		6 204 797	6 590 720	-5,9
należności faktoringowe		478 266	552 199	-13,4
należności leasingowe		231 301	196 949	17,4
skupione wierzytelności		84 862	91 923	-7,7
papiery wartościowe komercyjne		200 556	262 868	-23,7
Wycena wg wartości godziwej przez wynik finansowy		215	3 050	-93,0
Należności od klientów detalicznych		175	270	-35,2
kredyty i pożyczki w rachunku bieżącym		7	9	x
kredyty i pożyczki mieszkaniowe		66	99	-33,3
kredyty i pożyczki pozostałe		102	162	-37,0
Należności od klientów instytucjonalnych		40	2 780	-98,6
kredyty obrotowe		-	-	x
kredyty i pożyczki terminowe		40	2 780	-98,6
Razem		10 401 521	11 083 007	-6,1
Złożone depozyty zabezpieczające		34 312	36 251	-5,3
Pozostałe należności		6 055	6 569	-7,8
RAZEM NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		10 441 888	11 125 827	-6,1

Największą pozycję kredytów detalicznych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu stanowią kredyty mieszkaniowe. Na koniec I półrocza 2023 roku wyniosły 1 856,0 mln zł wobec 2 132,1 mln zł na 31 grudnia 2022 roku.

Największy spadek dotyczył kredytów mieszkaniowych udzielonych w CHF i PLN. Główną przyczyną spadku tych sald są zmiany rezerw na ryzyko prawne dla kredytów walutowych oraz zawierane umowy a także wcześniejsze spłaty, w tym przeznaczanie przez klientów środków z zawieszanych rat na nadpłaty.

Kredyty mieszkaniowe

KREDYTY MIESZKANIOWE	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kredyty i pożyczki wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		1 855 999	2 132 105	-12,9
Kredyty mieszkaniowe w PLN		1 199 945	1 267 780	-5,4
Kredyty mieszkaniowe w CHF		226 828	368 950	-38,5
Kredyty mieszkaniowe w EUR		410 030	467 772	-12,3
Kredyty mieszkaniowe w USD		19 196	27 603	-30,5
Kredyty i pożyczki wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		66	99	-33,3
Kredyty mieszkaniowe w PLN		66	99	-33,3
KREDYTY MIESZKANIOWE RAZEM		1 856 065	2 132 204	-13,0

Kredyty w walutach obcych mają 35,3% udział w kredytach mieszkaniowych netto ogółem (40,5% na koniec 2022 roku). Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym Grupy BOŚ S.A. (netto) wyniósł 2,2% i zmniejszył się o 1,1 pp. w relacji do stanu na koniec 2022 roku.

Saldo kredytów proekologicznych

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2023 roku wg wartości nominalnej wynosiło 4 942,3 mln zł i spadło o 2,9% w stosunku do 31 grudnia 2022 roku. Udział kredytów proekologicznych stanowi 41,87% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2022 roku udział ten wynosił 40,79%).

SALDO KREDYTÓW PROEKOLOGICZNYCH	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kredyty proekologiczne udzielone klientom instytucjonalnym		4 512 539	4 633 835	-2,6
Kredyty proekologiczne udzielone klientom detalicznym		429 796	454 832	-5,5
KREDYTY PROEKOLOGICZNE		4 942 335	5 088 668	-2,9

Sprzedż kredytów ogółem

SPRZEDAŻ KREDYTÓW OGÓŁEM	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana%
Sprzedż klientom instytucjonalnym w okresie półrocza		1 827 211	1 810 583	0,9
Sprzedż klientom indywidualnym w okresie półrocza		87 117	71 550	21,8
SPRZEDAŻ W OKRESIE PÓŁROCZA		1 914 329	1 882 133	1,7

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku Grupa BOŚ S.A. udzieliła kredytów o wartości 1 914,3 mln zł tj. o 1,7% więcej niż w analogicznym okresie ub.r. Wzrost sprzedaży nastąpił w segmencie klientów instytucjonalnych a także w segmencie klientów indywidualnych. Ponad 45% kredytów i pożyczek udzielonych w I półroczu 2023 roku stanowiły kredyty proekologiczne.

Sprzedż kredytów proekologicznych

SPRZEDAŻ KREDYTÓW PROEKOLOGICZNYCH	tys. zł	I półrocze 2023	I półrocze 2022	Zmiana%
Sprzedż kredytów klientom instytucjonalnym w okresie półrocza		845 541	910 977	-7,2
Sprzedż kredytów klientom detalicznym w okresie półrocza		20 212	26 577	-23,9
SPRZEDAŻ KREDYTÓW PROEKOLOGICZNYCH W OKRESIE PÓŁROCZA		865 753	937 554	-7,7

Sprzedż kredytów proekologicznych w I półroczu 2023 roku wyniosła 865,8 mln zł i była o 7,7% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W zdecydowanej większości (kwotowo) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów instytucjonalnych (98%). Największy udział miały środki wypłacone na zadania z sektora budownictwa (30% wolumenu ogółem kredytów proekologicznych).

Bank dostosowuje wewnętrzne procedury i systemy do obowiązków sprawozdawczych w zakresie systematyki (taksonomii) UE.

Jakość portfela kredytowego Grupy

Udział należności od klientów posiadających przesłanki utraty wartości i wykazujących utratę wartości (Koszyk 3) w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł 15,2% na dzień 30 czerwca 2023 roku wobec 14,9% na koniec 2022 roku. Wzrost tego wskaźnika wynika ze spadku portfela kredytowego ogółem. Suma kredytów i pożyczek w Koszyku 3 spadła o 63,6 mln zł w stosunku do grudnia 2022 roku.

W dniu 30 czerwca 2023 roku wskaźnik pokrycia odpisami kredytów i pożyczek z Koszyka 3 wyniósł 52,8% wobec 52,7% na 31 grudnia 2022 roku.

Jakość portfela kredytowego Grupy	30-06-2023	%	31-12-2022	%
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU				
Należności od klientów bez przesłanki utraty wartości, w tym:	9 730 304	84,8	10 375 799	85,1
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 1)	8 717 691	75,9	9 301 183	76,3
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka (Koszyk 2)	1 012 613	8,8	1 074 616	8,8
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości (Koszyk 3), ale niewykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	-	-	-	-
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości (Koszyk 3)	1 749 815	15,2	1 813 402	14,9
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (brutto)	11 480 119	100,0	12 189 201	100,0
Odpisy z tytułu utraty wartości na:				
należności od klientów – (Koszyk 1)	-99 194		-97 079	
należności od klientów – (Koszyk 2)	-55 318		-57 275	
należności od klientów – (Koszyk 3), niewykazujące utraty wartości	-		-	
należności od klientów – (Koszyk 3), wykazujące utratę wartości	-924 301		-954 890	
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	-1 078 813		-1 109 244	
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (netto)	10 401 306		11 079 957	
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW WYCENIANE WG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY				
Wartość godziwa	215		3 050	
Razem należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy	215		3 050	
Złożone depozyty zabezpieczające	34 312		36 251	
Pozostałe należności	6 055		6 569	
Razem należności od klientów	10 441 888		11 125 827	

Kapitał własny i zobowiązania Grupy

Kapitał własny i zobowiązania Grupy	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana%
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		124 833	141 143	-11,6
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		109 749	152 977	-28,3
Zobowiązania wobec klientów		19 006 503	18 820 809	1,0
Zobowiązania podporządkowane		344 463	345 035	-0,2
Rezerwy		192 535	165 458	16,4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		12 821	449	2 755,5
Zobowiązania z tyt. leasingu		59 570	67 928	-12,3
Pozostałe zobowiązania		351 303	348 244	0,9
Kapitał własny		2 073 575	1 964 138	5,6
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIAZANIA RAZEM		22 275 352	22 006 181	1,2

Na koniec I półrocza 2023 roku najwyższy udział w sumie bilansowej, wynoszący 85,3%, miały zobowiązania wobec klientów. Ich udział zmniejszył się o 0,2 pp. wobec stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Kapitał własny wyniósł 2 073,6 mln zł na koniec I półrocza 2023 roku, co oznacza wzrost o 109,4 mln zł, tj. o 5,6%, głównie na skutek wypracowania zysku netto oraz pozytywnego wpływu na kapitał wzrostu wartości papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne dochody całkowite brutto.

ZOBOWIAZANIA RAZEM	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana %
Klienci detaliczni		10 846 219	10 120 218	7,2
rachunki bieżące/rozliczeniowe		4 311 324	4 270 044	1,0
lokaty terminowe		6 534 895	5 850 174	11,7
Klienci instytucjonalni		7 488 676	7 944 141	-5,7
rachunki bieżące/rozliczeniowe		4 566 934	5 645 340	-19,1
lokaty terminowe		2 921 742	2 298 801	27,1
Pozostali klienci		69 362	118 584	-41,5
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych		540 776	589 675	-8,3
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty		61 470	48 191	27,6
ZOBOWIAZANIA RAZEM		19 006 503	18 820 809	1,0

Główne źródło finansowania działalności Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów, w tym:

- środki depozytowe pozyskiwane przez sieć placówek Banku,
- kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych,
- środki pozyskane od obcych donatorów na działalność kredytową w formie bezpośrednich linii, dopłat do oprocentowania lub dopłat do kapitału (NFOŚiGW, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, JESSICA - Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich).

Zobowiązania Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. wobec klientów według stanu na 30 czerwca 2023 roku wyniosły 19 006,5 mln zł i zwiększyły się o 185,7 mln zł, tj. o 1,0% w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku.

Zobowiązania wobec klientów detalicznych wzrosły w I półroczu 2023 roku o 726,0 mln zł tj. o 7,2%. Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych zmniejszyły się o 455,5 mln zł, tj. o 5,7%.

Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Grupy

W I półroczu 2023 roku Grupa BOŚ nie zaciągnęła kredytów, umów pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej.

1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

Aktywa i zobowiązania warunkowe	tys. zł	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana %
Zobowiązania warunkowe:		3 383 503	3 138 890	7,8
Finansowe, w tym:		2 914 936	2 672 372	9,1
otwarte linie kredytowe w tym:		2 889 930	2 657 528	8,7
odwoławalne		2 420 736	2 195 331	10,3
nieodwoławalne		469 194	462 197	1,5
otwarte akredytywy importowe		25 006	14 844	68,5
Gwarancyjne, w tym:		468 567	466 518	0,4
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu		12 739	12 739	0,0
gwarancje właściwego wykonania kontraktu		455 828	453 779	0,5
Aktywa warunkowe:		2 246 908	2 167 513	3,7
Finansowe, w tym:		146 860	154 767	-5,1
otwarte linie kredytowe		146 860	154 767	-5,1
Gwarancyjne		2 078 453	2 010 194	3,4
Inne		21 595	2 552	746,2

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 30 czerwca 2023 roku wyniosły 3 383,5 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 2 914,9 mln zł. Wg stanu na 30 czerwca 2023 roku w zobowiązaniach pozabilansowych Banku ogółem, stan czynnych gwarancji i poręczeń ogółem wyniósł 468,6 mln zł:

- wszystkie gwarancje zostały wystawione przez Bank rezydentom,
- najwyższa gwarancja została udzielona na kwotę 59 650 tys. zł,
- na gwarancje składały się głównie: gwarancje krajowej dobrego wykonania umowy oraz gwarancje krajowej zapłaty.

Wartościowo zleceniodawcami gwarancji były, wg stanu na 30 czerwca 2023 roku:

- 99,6% jednostki niefinansowe,
- 0,4% sektor instytucji rządowych i samorządowych,

W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku nastąpił wzrost gwarancji o 2,0 mln zł, tj. o 0,4%.

Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2023 roku Bank udzielił 94 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 114,9 mln zł, z czego 66 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 113,2 mln zł pozostaje czynnych według stanu na 30 czerwca 2023 roku (dane za 2022 rok to 126 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 346,2 mln zł, z czego 87 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 148,7 mln zł pozostawało czynnych według stanu na 31 grudnia 2022 roku).

Gwarancje i poręczenia czynne udzielone w I półroczu 2023 roku miały terminy ważności (wartościowo):

- 93,7% od 1 m-ca do 3 lat,
- 4,4% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5,
- 1,9% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat.

1.4. Podstawowe wskaźniki finansowe

WSKAŹNIKI FINANSOWE	I półrocze 2023	2022	Zmiana w pp.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹	5,5	6,7	-1,2
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²	0,5	0,6	-0,1
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³	3,8	3,6	0,2
Koszt ryzyka ⁴	0,01	-0,79	0,80
Koszty/dochody (C/I) ⁵ , przy założeniu równomiernego rozłożenia w całym roku kosztów jednorazowej składki BFG	48,0	52,9	-4,9

1) relacja annualizowanego zysku netto do średniego stanu kapitałów,

2) relacja annualizowanego zysku netto do średniego stanu aktywów,

3) relacja annualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu,

4) relacja wyniku odpisów z tytułu utraty wartości wraz z wyceną do wartości godziwej dla ostatnich 12 miesięcy do średniego stanu wartości kredytów i pożyczek w tym okresie,

5) relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i kosztów użytkowania do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek wyników bez wyceny należności, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, wyniku z pozycji wymiany oraz wyniku z pozostałych operacji.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja annualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów, wyniosła 3,8% wobec 3,6% za okres 2022 roku. Na wysokość marży pozytywny wpływ miało wyższe niż w 2022 średnie oprocentowania kredytów na skutek podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej oraz relatywnie wysoka rentowności aktywów odsetkowych i marż depozytowych na rachunkach bieżących, pomimo niższych wpływów odsetkowych od klientów detalicznych, którzy korzystali z wakacji kredytowych.

Istotnie poprawił się wskaźnik koszty/dochody, który wyniósł 48,0% w I półroczu 2023 roku wobec 52,9% w całym 2022 roku, głównie na skutek wyższego tempa wzrostu dochodów niż kosztów. Wskaźnik C/I przy zaliczeniu całorocznej składki do BFG w koszty I półrocza 2023 roku wynosi 50,1%.

1.5. Zarządzanie kapitałem

Poziom kapitałów, aktywów ważonych ryzykiem, współczynników kapitałowych oraz współczynnika dźwigni w Grupie kształtował się następująco:

Współczynniki kapitałowe	30-06-2023	31-12-2022	Zmiana w pp.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	15,48	14,11	1,37
Współczynnik kapitału Tier I	15,48	14,11	1,37
Łączny współczynnik kapitałowy	16,10	14,95	1,15

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, Grupa jest zobowiązana utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8%. Współczynnik kapitału Tier I i współczynnik kapitału podstawowego Tier I powinny wynosić odpowiednio co najmniej 6% i 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania dodatkowych buforów kapitałowych dla współczynników kapitałowych. Od 1 stycznia 2019 roku bufor zabezpieczający wynosi 2,5 pp., bufor antycykliczny wynosi 0 pp. Bank nie został objęty buforem innej instytucji o znaczeniu systemowym. Bufor systemowy decyzją Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 roku został rozwiązany.

W dniu 27 grudnia 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymywanie na poziomie jednostkowym, funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych na poziomie 1,34 pp. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c rozporządzenia CRR, powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe oraz o wymóg

połączonego bufora, o który mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier I.

W efekcie, na dzień 30 czerwca 2023 roku zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe dla Grupy wynoszą 9,84% dla współczynnika kapitału Tier I oraz 11,84% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy na dzień 30 czerwca 2023 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami

Grupa Kapitałowa BOŚ S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych.

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE

1. Ryzyko kredytowe

Podstawowym celem w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w I półroczu 2023 roku, a w szczególności w zakresie zarządzania jakością aktywów, była poprawa jakości oraz struktury portfela kredytowego.

Działania mające na celu poprawę jakości portfela kredytowego koncentrowały się na prowadzeniu polityki zakładającej umiarkowany poziom apetytu na ryzyko, umożliwiającej osiągnięcie poziomu kosztu ryzyka oscylującego wokół średniej dla sektora.

W zakresie poprawy struktury portfela kredytowego Bank kontynuował podejmowane w okresach wcześniejszych działania ukierunkowane na zmniejszenie jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji.

W kwietniu 2023 roku zaakceptowane zostały zmiany w zakresie wskaźników finansowych i mierników strategicznych w „Strategii Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023 – aktualizacja”. Punktem wyjścia wprowadzanych zmian do przedmiotowej Strategii były zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, m.in. uwarunkowania prawne i z tym związane ryzyka przekładające się na wzrost obciążeń sektora bankowego, otoczenie geopolityczne i jego wpływ na sytuację makroekonomiczną. Dotychczasowy model biznesowy Banku i kierunki strategicznego rozwoju nie uległy zmianie.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z polityką kredytową Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące powodować, że wiarytelność obciążona ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekroczy poziom określony wymogami zewnętrznymi,
- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nieposiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank ogranicza finansowanie wobec podmiotów, których działalność nie wspiera zrównoważonego biznesu przynoszącego korzyści środowisku, lokalnej społeczności, konsumentom oraz pracownikom.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia
- w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają,
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, w szczególności, wyników dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i geopolitycznej.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowanych w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował:

- analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego oraz
- analizę jakościową – polegającą na ocenie cech klienta, które mają istotny wpływ na jego skłonność do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia wynikające z Rekomendacji T i S KNF.

W procesie oceny klienta Bank wykorzystywał informacje pozyskane z różnych źródeł, w tym informacje pozyskiwane z baz zewnętrznych.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (spółki komunalne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała w szczególności ocenę: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Model oceny ryzyka jednostek samorządu terytorialnego uwzględniał analizę Klienta opierającą się o ocenę podstawowych wskaźników budżetowych, wskaźników zadłużenia oraz analizę transakcji opierającą się o ocenę planowanych wskaźników zadłużenia, jakości zabezpieczenia i długości trwania transakcji.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych obejmowała analizę występowania ryzyk ESG.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

Ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form jego mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu między innymi rozwiązania zaimplementowane w systemie wczesnego ostrzegania (SWO).

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw Bank stosował metodę zindywidualizowaną i grupową.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,
- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję,
- zastosowaniu odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe.

W Banku funkcjonował system podejmowania decyzji kredytowych, którego podstawą jest reguła, że im wyższy poziom ryzyka transakcji wynikający z jej złożoności, kwoty zaangażowania lub sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, tym wyższy jest szczebel decyzyjny uprawniony do podjęcia decyzji. Szczeblami decyzyjnymi o najwyższych poziomach uprawnień są Komitet Kredytowy Centrali i Zarząd Banku. W przypadku zastosowania odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe decyzje podejmuje organ decyzyjny o wyższych kompetencjach.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Bank preferował transakcje zabezpieczone, z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyłą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W Banku funkcjonowała polityka zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi zawierająca strategię działania umożliwiającą uzyskanie określonej w czasie redukcji ekspozycji nieobsługiwanym oraz plan operacyjny wspierający realizację działań strategicznych.

Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyko koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie pojedynczego klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, w szczególności wynikających z przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku i Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów zewnętrznych, wewnętrznych lub wartości ostrzegawczych oraz akceptowalny poziom apetytu na ryzyko kredytowe określony zestawem wskaźników uwzględniającym także ryzyko ESG. Poziomy limitów wewnętrznych zatwierdza Zarząd Banku, apetyt na ryzyko zatwierdzany jest także przez Radę Nadzorczą.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- dotyczące zaangażowania w wybrane branże działalności gospodarczej,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, wobec których zaangażowanie Banku przekracza 10% Tier I,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, uzależnione od ratingu podmiotu/grupy podmiotów powiązanych,
- łącznego zaangażowania wobec spółek zależnych Banku,
- limit na transakcje z odstępstwami od zasad kredytowania określonych w procedurach wewnętrznych, wpływających na wzrost ryzyka kredytowego.

W procesie zarządzania ryzykiem koncentracji Bank stosował system poziomów ostrzegawczych, który ma zastosowanie do wszystkich limitów wewnętrznych w obszarze ryzyka kredytowego. Podstawowe założenie

systemu opiera się na wyróżnieniu trzech poziomów wykorzystania limitu i stopniowym wdrażaniu działań mitygujących ryzyko przekroczenia limitu w zależności od poziomu jego wykorzystania.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał wymogów nadzorczych, zasad wynikających z dobrych praktyk bankowych i procedur wewnętrznych.

2. Ryzyko finansowe

Ryzyko finansowe w Grupie BOŚ koncentruje się przede wszystkim w Banku oraz w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i obejmuje:

1. ryzyko płynności,
2. ryzyko rynkowe, w tym:
 - a. ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej),
 - b. ryzyko walutowe (przede wszystkim w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej),
 - c. pozostałe ryzyka (ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe – w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów i ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem w Banku, jak i w Grupie BOŚ w zakresie ryzyka finansowego określa Strategia zarządzania ryzykiem bankowym. Strategia ta stanowi integralny element obowiązującej Strategii działania Banku.

System zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ obejmuje badanie poszczególnych rodzajów ryzyka, związanych zarówno z działalnością Banku, jak i Spółek wchodzących w skład Grupy. Bank, jako podmiot dominujący, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie. Proces zarządzania ryzykiem podlega okresowym przeglądom, które mają na celu dostosowanie tego procesu do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i uwzględniają zmiany zachodzące w Banku oraz w Grupie.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest dokonywane w oparciu o ustalony przez Radę Nadzorczą poziom apetytu i tolerancji na ryzyko, określonych za pomocą zestawu limitów wewnętrznych. W Banku obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym w księdze handlowej, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodnie z przyjętym przez Radę Nadzorczą apetytem na ryzyko. Na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- a. udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- b. transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- c. zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

Zgodnie ze strategią Grupy BOŚ, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyłeń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności stóp procentowych i kursów walutowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank oraz DM BOŚ S.A., w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymują otwarte pozycje.

Celem zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ jest utrzymywanie poszczególnych rodzajów ryzyka na przyjętym poziomie tolerancji i apetytu, pozwalającym na ochronę wartości kapitału akcjonariuszy, zachowanie bezpieczeństwa depozytów klientów oraz uzyskanie odpowiedniej efektywności działalności Grupy BOŚ, w tym zapewnienie zdolności dostosowania działalności Grupy do zmieniających się warunków rynkowych, kompetencji i zaangażowania kadry kierowniczej oraz pracowniczej, jakości systemów informacji zarządczej.

Grupa BOŚ w I półroczu 2023 roku systematycznie monitorowała sytuację gospodarczą i rynkową związaną z wojną w Ukrainie oraz analizowała jej wpływ na ryzyka finansowe, w tym ryzyko rynkowe i ryzyko płynności. Choć poziomy poszczególnych rodzajów ryzyka wzrosły w porównaniu z okresem sprzed kryzysu geopolitycznego to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Grupę limitów.

W I półroczu 2023 roku główne cele, zasady i organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej nie uległy zmianie. Na koniec I półrocza wprowadzono strategiczne limity grupowe w zakresie poszczególnych ryzyk finansowych. Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Banku w Departamencie Ryzyka Finansowego (departament II linii obrony) i w DM BOŚ S.A. w Wydziale ds. Zarządzania Ryzykiem oraz raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Komitetowi ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej), Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (KZAP ds. PiRR).

2.1. Ryzyko płynności

Celem Grupy BOŚ w zakresie zarządzania płynnością jest utrzymanie zdolności do finansowania aktywów i terminowego regulowania zobowiązań, a także utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

Strategia i procesy w zarządzaniu ryzykiem płynności są dopasowane do profilu i skali działalności Banku. Strategię zarządzania ryzykiem płynności określa zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Strategia Płynnościowa BOŚ S.A. Strategia określa apetyt Banku na to ryzyko, wyznacza główne kierunki oraz cele ilościowe dla wybranych wielkości i jest integralnym elementem Strategii rozwoju Banku. Tolerancja na ryzyko płynności, dostosowana do przyjętego apetytu, została określona w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Polityce w zakresie zarządzania płynnością poprzez obowiązujący w Banku system wewnętrznych limitów i wartości ostrzegawczych.

Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności obejmuje wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Banku i działa w ramach funkcjonujących w Banku trzech linii obrony. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności pełni Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym:

1. płynność śróddzienna – w ciągu dnia,
2. płynność bieżąca – w okresie do 7 dni,
3. płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
4. płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy,
5. płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności śróddziennej, bieżącej i krótkoterminowej Bank wykorzystuje następujące miary i narzędzia:

1. poziom płynności śróddziennej – odzwierciedla niezbędny do utrzymania poziom środków na rachunku w NBP, pozwalający na regulowanie zobowiązań Banku w trakcie dnia, w sytuacji normalnej i skrajnej,
2. aktywa płynne (nadwyżka płynności) – stanowiące bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni,
3. zapas płynności – który mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni,
4. wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR),
5. ocenę stabilności bazy depozytowej,
6. lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazującą poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych; luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji na rynku hurtowym oraz z transakcji pochodnych,
7. testy warunków skrajnych (pozwalające m.in. na weryfikację możliwości utrzymania płynności w zdefiniowanym w Banku horyzoncie czasowym w poszczególnych scenariuszach).

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje:

1. lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej, wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów),
2. wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi,
3. wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania (LKD),
4. wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR),
5. prognozę LCR, NSFR, aktywów płynnych oraz długoterminowych miar płynności (m.in. NSFR).

W celu oceny skuteczności procesu zarządzania ryzykiem płynności, dla większości z powyższych miar ustalone są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze podlegają systematycznym przeglądom, tak aby pozwalały na skuteczne monitorowanie płynności. Limity i wartości ostrzegawcze określają ramy dla tolerancji Banku w zakresie płynności i są zgodne z przyjętym przez Bank apetytem na to ryzyko. Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Stosowane przez Bank miary i narzędzia podlegają cyklicznym przeglądom i są systematycznie aktualizowane, co służy lepszemu odwzorowaniu profilu płynności. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowane systemy informatyczne (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności, raportowania nadzorczych miar płynności i limitów wewnętrznych oraz przygotowywania sprawozdawczości obowiązkowej). Bank przynajmniej raz do roku opracowuje przegląd procesu oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP), zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2016/10 dotyczącymi informacji na temat ICAAP oraz ILAAP gromadzonych do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP). Przegląd ten podlega opiniowaniu przez Komitet ZAP oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Raporty dotyczące ryzyka płynności prezentowane są wszystkim jednostkom Banku biorącym udział w procesie zarządzania tym ryzykiem. Wyniki analizy ryzyka płynności, stopień użycia norm nadzorczych

oraz wewnętrznych limitów oraz wyniki testów warunków skrajnych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), Zarządu Banku i Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (w cyklach miesięcznych) oraz dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka przy Radzie Nadzorczej (w cyklach kwartalnych). Raporty wchodzą w skład Systemu Informacji Zarządczej, którego celem jest wspomaganie zarządzania Bankiem, usprawnienie realizacji jego zadań oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania.

Ogólny profil ryzyka płynności

Podstawowym źródłem finansowania Banku pozostaje systematycznie budowana i zdywersyfikowana baza depozytowa z udziałem stabilnych depozytów od klientów indywidualnych oraz depozytów klientów korporacyjnych i sektora publicznego, których uzupełnienie stanowią m.in. otrzymane pożyczki od międzynarodowych instytucji finansowych (które dodatkowo, wraz z długoterminowymi dwustronnymi umowami zamiany płatności odsetkowych zabezpieczonymi dłużnymi papierami wartościowymi oraz transakcjami FX Swap, stanowią źródło finansowania płynności w walutach obcych). W Banku na bieżąco monitorowane jest ryzyko koncentracji bazy depozytowej. Wewnętrzne miary płynności uwzględniają dodatkowy narzut na środki stabilne z tytułu koncentracji, wyliczany w oparciu o salda depozytów dla dużych depozytów oraz depozytów dużych klientów (zaklasyfikowanych zgodnie z definicjami funkcjonującymi w Banku), wyliczany jest przy kalkulacji miar płynności.

Posiadane przez Bank aktywa płynne (nadwyżka płynności), utrzymywane są przede wszystkim w postaci charakteryzujących się wysoką płynnością bonów pieniężnych NBP (według stanu na 30 czerwca 2023 roku stanowiących 47 % portfela płynnych nieobciążonych papierów wartościowych) oraz obligacji (według stanu na 30 czerwca 2023 roku - 51%), charakteryzujących się niskim ryzykiem szczególnym. Portfel tych papierów jest uzupełniony gotówką oraz środkami utrzymywanymi w NBP (ponad zadeklarowany poziom rezerwy obowiązkowej) i na rachunkach nostro w innych bankach. Aktywa płynne według stanu na 30 czerwca 2023 roku wynosiły około 8,4 mld zł. Aktywa płynne stanowią bufor dla zabezpieczenia płynności w ewentualnych sytuacjach kryzysowych, tj. istnieje możliwość ich zastawu, upłynnienia w ramach transakcji repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie, bez istotnej utraty wartości. Możliwości sprzedaży aktywów płynnych (ryzyko płynności produktu) są systematycznie monitorowane. W analizach tych brane są pod uwagę przede wszystkim: wielkość emisji, obrót rynkowy oraz zmienność ceny kupna / sprzedaży.

Zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego, Bank ma możliwość korzystania z dodatkowych źródeł finansowania w postaci kredytu technicznego i lombardowego w NBP a także – w wyjątkowych sytuacjach – może ubiegać się o kredyt refinansowy w NBP.

W Banku wyznaczany jest kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności, które uznawane jest za ryzyko stale istotne, zgodnie z obowiązującym procesem szacowania kapitału wewnętrznego. Kapitał ten szacowany jest w oparciu o koszt związany z przywróceniem nadzorczych i wewnętrznych miar oraz limitów płynności w warunkach zbudowanych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Miary ryzyka płynności

Bank wyznacza nadzorcze miary płynności zgodnie z następującymi regulacjami: Rozporządzeniem CRR oraz Rozporządzeniem 2019/876 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zmieniającym Rozporządzenie 575/2013) oraz rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi odnoszącymi się do niego w zakresie płynności.

Do obecnie obowiązujących norm płynności krótkoterminowej zalicza się wymóg pokrycia wypływów netto – LCR (relacja aktywów płynnych do wypływów netto, tj. różnicy pomiędzy wypływami a wpływami, przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych). LCR obliczany jest dla wszystkich walut łącznie (w przeliczeniu na PLN) oraz osobno dla walut znaczących: PLN oraz EUR. W przypadku wskaźnika w EUR, Bank identyfikuje niedopasowanie walutowe, związane ze sposobem finansowania kredytów długoterminowych udzielonych w tej walucie.

Ponadto, Bank jest zobowiązany do utrzymywania wymogu dotyczącego stabilnego finansowania, od czerwca 2021 roku wymóg ten nazywany jest wymogiem w zakresie wskaźnika stabilnego finansowania netto – NSFR. Kalkulowany jest on jako stosunek kwoty dostępnego stabilnego finansowania instytucji do kwoty wymaganego stabilnego finansowania. Zgodnie z normami zewnętrznymi wskaźnik NSFR, tak jak w przypadku wskaźnika LCR, powinien być utrzymywany na poziomie co najmniej 100%.

Bank, zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020 w odniesieniu do sprawozdawczości dodatkowych wskaźników monitorowania płynności, opracowuje i przesyła do NBP raporty LMM.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, Bank prezentuje w Informacjach dotyczących Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A., informacje ilościowe oraz jakościowe na temat wskaźnika pokrycia wpływów netto, wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz ryzyka płynności. Powyższe informacje ujawniane są zgodnie z instrukcjami wskazanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

Bank przeprowadza również pogłębioną analizę płynności długoterminowej. Wyniki przeprowadzanych analiz są wykorzystywane do zarządzania płynnością Banku. Jednocześnie proces opracowywania krótko- i długoterminowych planów finansowych Banku zawiera ocenę płynności tak, aby zapewnić adekwatną strukturę finansowania i przestrzeganie nadzorczych miar płynności.

W I połowie 2023 roku - nadzorcze miary płynności, tj. LCR oraz NSFR były wyznaczane codziennie (tj. w każdym dniu roboczym) i pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przewyższającym poziomy regulacyjne. Wg stanu na 30 czerwca 2023 roku normy te kształtowały się następująco:

Miara*	30-06-2023	31-12-2022
LCR	189%	185%
NSFR	166%	157%

*/ miary LCR i NSFR dotyczą Grupy Kapitałowej

Bank posiada zatwierdzony przez Zarząd Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, który określa potencjalne źródła pogorszenia / utraty płynności, zasady postępowania i kompetencje w sytuacjach awaryjnych. Ma on na celu oszacowanie horyzontu przetrwania oraz możliwości i kosztów przywrócenia stanu stabilnej płynności. Plan ten, oprócz analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych (której założenia są zgodne z przeprowadzanymi testami warunków skrajnych), zawiera także mierzalne i niemierzalne symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne, pozwalające na systematyczne monitorowanie źródeł powstawania sytuacji kryzysowych w zakresie płynności.

Analizy scenariuszowe płynności w sytuacjach awaryjnych oraz testy warunków skrajnych obejmują trzy rodzaje scenariuszy:

1. kryzys wewnętrzny - jego źródłem jest utrata zaufania do Banku przez uczestników rynku (tzw. „run na bank”), zmniejszenie dostępności finansowania, zmaterializowanie się ryzyka koncentracji oraz obniżenie ratingu Banku,
2. kryzys zewnętrzny - zakłada materializację ryzyka walutowego, wzrost stóp procentowych, kryzys na rynkach finansowych i ewentualne efekty drugiej rundy,
3. kryzys mieszany – stanowi połączenie elementów zarówno kryzysu wewnętrznego jak i zewnętrznego.

Dokonywane stress testy pozwalają na identyfikację czynników, których materializacja może generować w Banku ryzyko płynności oraz opracowanie działań koniecznych do podjęcia, w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Bank, w ramach dokonywanych analiz, przeprowadza również analizę wrażliwości na poszczególne czynniki generujące ryzyko płynności oraz tzw. testy odwrócone. Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych jest systematycznie weryfikowany i aktualizowany, tak aby gwarantował operacyjne

przygotowanie Banku do uruchomienia potencjalnych działań, możliwych do podjęcia w sytuacji zagrożenia płynności. Analiza scenariuszowa płynności w sytuacjach awaryjnych jest opracowywana w trybie półrocznym, a testy warunków skrajnych – w okresach miesięcznych. Założenia przyjmowane w testach warunków skrajnych są systematycznie weryfikowane, zgodnie z wnioskami wynikającymi z analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych. Wnioski z przeprowadzanych testów są uwzględniane w bieżącym zarządzaniu płynnością i ryzykiem płynności, a także są podstawą do budowania struktury aktywów i pasywów.

Bank, w opracowywanych analizach, uwzględnia również możliwość niekorzystnej zmiany kursów walut obcych, w szczególności CHF i EUR, potencjalnie powodujące zwiększenie potrzeb płynnościowych.

Zgodnie z podpisaną z kontrahentami dokumentacją Credit Support Annex do umów ramowych (Credit Support Annex (CSA), Credit Support Annex for Variation Margin (CSA VM)) Bank, w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych (m.in. kursów walutowych), zobowiązany jest do złożenia dodatkowych depozytów zabezpieczających, zgodnie z dokonaną wyceną. W przypadku korzystnych zmian - Bank otrzymuje dodatkowe zabezpieczenie od kontrahentów. Bank nie posiada w przedmiotowej dokumentacji postanowień zmieniających wysokość składanego zabezpieczenia ze względu na zmianę posiadanego ratingu. Oznacza to, iż obniżenie poziomu oceny zdolności kredytowej nie wpływa na wysokość i sposób wyliczenia depozytów zabezpieczających.

Wewnętrzne testy warunków skrajnych wykonane w I połowie 2023 roku, analogicznie jak w 2022 roku pokazują, że Bank posiada stabilną sytuację płynnościową, a posiadane aktywa płynne (nadwyżka płynności) pozwalają na przetrwanie założonych scenariuszy warunków skrajnych, w których Bank zakłada przeżycie w określonym horyzoncie czasowym.

W I połowie 2023 roku, podobnie jak w 2022 roku, sytuacja płynnościowa Grupy BOŚ była systematycznie monitorowana i pozostawała na bezpiecznym poziomie.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej Banku, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, w związku z ryzykiem niedopasowania, ryzykiem bazowym oraz ryzykiem opcji. Ryzyko stopy procentowej jest przede wszystkim generowane w Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego (WO), przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK).

W tym celu Bank odpowiednio kształtuje strukturę portfela inwestycyjnego oraz korzysta z transakcji pochodnych i rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny między innymi przyczynia się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku oraz również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Z drugiej strony portfel ten wpływa na poziom i zmienność kapitału z aktualizacji wyceny.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jej celem jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela obligacji w modelu HtC&S i będących buforem płynnościowym Banku. Przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału związane ze zmianami stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest wspierany przez dedykowany system informatyczny, za pomocą którego Bank w szczególności wyznacza/przeprowadza:

1. lukę przeszacowania (repricing gap), prezentującą wartości aktywów, pasywów i pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresach zapadalności/ wymagalności bądź przeszacowania,
2. symulację wyniku odsetkowego – analizę dynamiczną, odzwierciedlającą projekcję WO w zadanych przedziałach czasowych, w oparciu o przyjęte scenariusze rozwoju Banku, jak również założenia odnośnie kształtowania się czynników rynkowych,
3. symulację wartości bieżącej (net present value, NPV), prezentującą wartości zdyskontowane, według zadanych parametrów rynkowych, wszystkich przepływów pieniężnych; w oparciu o analizy NPV wyznaczana jest miara WEK,
4. szoki cenowe na potrzeby analizy ryzyka bazowego, których celem jest oszacowanie wpływu na wynik odsetkowy zróżnicowanej zmiany oprocentowania produktów, których oprocentowanie oparte jest o różne stawki bazowe,
5. analizę nierównoległego ryzyka niedopasowania, której celem jest oszacowanie wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego nierównoległych zmian kształtu krzywej dochodowości,
6. analizę ryzyka opcji klienta, której celem jest oszacowanie wpływu na wynik finansowy Banku, realizowanych przez klientów opcji wbudowanych w produkty odsetkowe,
7. testy warunków skrajnych, w tym testy odwrócone oraz Supervisory Outlier Test, których celem jest określenie, jak skrajne zmiany czynników rynkowych wpływają na wynik odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału własnego,
8. poziom kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

W celu kontroli ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wyniku odsetkowego (WO) na zmianę stóp procentowych o +/-200 pb. oraz wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK) na zmianę stóp procentowych o +/-200 pb.. Pomiar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej dokonywany jest w oparciu o charakterystykę produktów (harmonogramy przepływów kapitałowych, przeszacowania stóp procentowych, wbudowane opcje), wynikającą z umów podpisanych z kontrahentami. Dla produktów o charakterze bieżącym, dla których klient posiada swobodę w kształtowaniu m.in. harmonogramu spłaty czy dysponowania środkami, Bank buduje tzw. portfele replikacyjne, które odzwierciedlają ekonomiczne terminy przepływów kapitałowych. W ramach stosowanych portfeli replikacyjnych średni termin zapadalności depozytów o nieustalonym terminie zapadalności wynosi 6 miesięcy, maksymalny zaś 12 miesięcy. Ponadto, Bank uwzględnia zachowania behawioralne klientów takie jak: poziomy wcześniejszych spłat kredytów czy poziomy zerwań depozytów, których sposób szacowania zdefiniowano w regulacjach wewnętrznych Banku. Przyjęte założenia zgodne są z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego.

W poniższej tabeli przedstawione zostało porównanie wartości miar WO i WEK pomiędzy 30 czerwca 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

Data	ΔWO		ΔWEK	
	-200 pb.	+200 pb.	-200 pb.	+200 pb.
30-06-2023	-51 015	52 161	137 630	-123 748
31-12-2022	-78 285	64 606	118 472	-112 632
Zmiana	27 270	-12 445	19 158	-11 116

W I połowie 2023 roku zarówno miara WO, jak i WEK znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych, zgodnych z przyjętymi przez Radę Nadzorczą apetytem i tolerancją na ryzyko. Zmiany wartości powyższych miar cechują się pewną cyklicznością, co związane jest z regularnym przybliżaniem się terminu przeszacowania pozycji o zmiennym oprocentowaniu oraz zapadalności/wymagalności pozycji, których oprocentowanie jest

stałe. Spadek wrażliwości wyniku odsetkowego w I półroczu 2023 roku na obniżenie się rynkowych stóp procentowych o 200 pb. spowodowany był przede wszystkim spadkiem salda kredytów detalicznych i korporacyjnych. Wzrost wrażliwości WEK na wzrost stóp procentowych wynikał przede wszystkim ze wzrostu salda obligacji skarbowych o stałym oprocentowaniu. W I połowie 2022 roku nie zaobserwowano znacznego bezpośredniego wpływu wojny w Ukrainie na wielkość miar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 oraz EBA/GL/2022/14 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego Bank zobligowany jest do przeprowadzania nadzorczego testu wartości odstających (Supervisory Outlier Test, SOT).

Wyniki nadzorczego testu wartości odstających (SOT) dla 6 standardowych scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej, określonych w Wytycznych, przedstawione zostały w poniższej tabeli:

ΔWEK w danym scenariuszu SOT (w tys. PLN)						
	Równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych w górę	Równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych w dół	wystromienie krzywej ¹	wypłaszczenie krzywej ²	wzrost szoku dla stóp krótkoterm. ³	spadek szoku dla stóp krótkoterm. ³
30-06-2023	-119 724	70 926	20 629	-63 359	-100 836	56 241
31-12-2022	-98 900	51 697	21 499	-64 830	-94 513	37 161
Zmiana	-20 824	19 229	-870	1 471	-6 323	19 080

¹ gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),

² bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),

³ szok stóp procentowych w krótkim okresie wygasa się w dłuższych tenorach.

Wyniki przeprowadzonej analizy SOT wskazują, że według danych na koniec I półrocza 2023 roku, Bank najbardziej narażony jest na spadek wartości ekonomicznej kapitału (WEK) w scenariuszu równoległego przesunięcia krzywej stóp procentowych w górę (Parallel Up). We wszystkich scenariuszach poziom wrażliwości wartości ekonomicznej kapitału znajduje się wyraźnie poniżej nadzorczych wartości ostrzegawczych i limitów, co świadczy o umiarkowanym narażeniu na ryzyko zmian stóp procentowych.

Bank wg stanu na koniec I półrocza wyznaczył również nowe miary wrażliwości dotyczące WO zgodnie z wytycznymi EBA z 2022 roku oraz ostatnim projektem RTS. Nowa miara nadzorcza SOT dla WO wyniosłaby -4,39% FW/Tier1 tj. poniżej ostatniej rekomendacji EBA dla jej maksymalnej wartości -5%, a wrażliwość WO na zmiany stóp procentowych o +/-200bp przy uwzględnieniu wrażliwości FV przyszłego WO ujmowanego w wartości godziwej wyniosłaby -6,2 mln zł.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest wpływ podanych scenariuszy na następujące elementy:

- wrażliwość wyniku odsetkowego (WO):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 pb, +500 pb],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o ±5%, ±10% oraz ±25%,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ±100/200 pb i ±500 pb. oraz kursów walutowych o ±5%, ±10% oraz ±25%,
- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 pb, +500 pb],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o ±5%, ±10% oraz ±25%,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ±200 pb i ±500 pb. oraz kursów walutowych o ±5%, ±10% oraz ±25%,
- wrażliwość kapitału z aktualizacji wyceny w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 pb., +500 pb.],
- wrażliwość wartości bieżącej portfela obligacji w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 pb., +500 pb.] – w podziale na emitenta (SP&NBP (bez FVH), korporacje, samorządy) oraz w podziale na portfele (H2C&S (bez FVH), H2C).

Ponadto w Banku przeprowadzane są testy odwrócone:

1. dla miary WEK – testy w zakresie wpływu zmian czynników rynkowych, których celem jest pokazanie sytuacji, kiedy wrażliwość WEK spadnie poniżej 20% funduszy własnych,
2. dla miary WO:
 - testy, których celem jest pokazanie, kiedy wrażliwość WO spadnie poniżej poziomu tolerancji,
 - testy, których celem jest wskazanie obszarów podatności na zagrożenia wynikające ze strategii w zakresie zabezpieczania i zarządzania ryzykiem oraz reakcji behawioralnych klientów.

Wyniki analizy testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2023 roku pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonym zaangażowaniu Banku w instrumenty wrażliwe na ryzyko stopy procentowej, ryzyko działalności w portfelu bankowym utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Z uwagi na charakter działalności Banku oraz strukturę portfela papierów wartościowych, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej jest stale istotne. Bank, w ramach procesu ICAAP, szacuje kapitał wewnętrzny na to ryzyko. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi i wewnętrznymi, kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej odnosi się zarówno do potencjalnych zmian wartości ekonomicznej kapitału jak i wyniku odsetkowego na skutek niekorzystnej zmiany stóp procentowych i jest dostosowany do struktury i charakteru działalności Banku.

Bank w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej 10-letnich obligacji BGK (wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, gwarantowanych przez Skarb Państwa) o wartości nominalnej 150 mln zł, o stałym oprocentowaniu w modelu biznesowym HtC&S, od lipca 2020 roku stosuje opcję wyceny wg wartości godziwej przez wynik finansowy (opcję FVPL). Zawarte w tym celu transakcje zabezpieczające IRS pozwalają na zamianę odsetek od nabytych obligacji naliczanych wg stałej stopy oprocentowania na odsetki naliczane wg formuły WIBOR 6M plus marża, co zabezpiecza Bank przed negatywnym wynikiem w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP i Zarządu Banku (w cyklach miesięcznych) oraz dla Komitetu ds. Ryzyka i Rady Nadzorczej Banku (w cyklach kwartalnych).

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się:

1. model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 pb.),
3. system limitów/wartości ostrzegawczych,
4. testy warunków skrajnych.

W I półroczu 2023 roku nie doszło do istotnych zmian w technikach pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej. Wg. stanu na koniec czerwca br. uległy modyfikacji scenariusze stress testowe oraz sposób ich wyznaczania. Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej oraz wpływ scenariusza stress testowego - równoległego przesunięcia krzywych dochodowości IRS i BOND o +500 pb. (długa pozycja) i o -300 pb. (krótka pozycja) wg stanu na 30-06-2023 oraz równoległego przesunięcia krzywych dochodowości IRS i BOND o ± 200 pb. wg stanu na 30-06-2022 na wynik Banku w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną, średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR				Testy warunków skrajnych na datę
	średnia	max	Min	na datę*	
01-01-2023 30-06-2023/*	170	233	77	120	-1 865
01-01-2022 30-06-2022/**	413	1 093	128	553	-1 766

/*VaR-1 dniowy, stress testy::przesunięcie krzywej dochodowości o +500 pb. (pozycja długa) i o -300 pb. (pozycja krótka)

**VaR-10 dniowy, stress testy::przesunięcie krzywej dochodowości o ± 200 pb.;

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej Bank, raz na miesiąc, przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów i wartości ostrzegawczych w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

1. limit/wartość ostrzegawcza na VaR 1-dniowy,
2. wartość ostrzegawczą BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
3. limity maksymalnej, dziennej, 30-dniowej i rocznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów/wartości ostrzegawczych jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV – również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku za pomocą metody historycznej o parametryzacji. Metoda historyczna uwzględniała zmienność stóp procentowych wywołanych m.in. przez kryzys geopolityczny.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji oraz z uwzględnieniem i bez uwzględnienia korelacji pomiędzy zmianami stóp procentowych krzywej IRS i bond.

Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność zarówno w portfelu bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej oraz w księdze handlowej: w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka (wraz z wynikami przeprowadzonych testów warunków skrajnych). Dodatkowo wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP.

Zmienność stóp procentowych związana z wojną w Ukrainie nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka stopy procentowej. Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy wzrosły to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów/wartości ostrzegawczych.

2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako ryzyko strat Grupy BOŚ wynikających ze zmian kursów walutowych. Ryzyko to jest generowane w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (przede wszystkim w księdze handlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji. Ekspozycje walutowe wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do księgi handlowej tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD i EUR w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

Pozycja walutowa wynikająca z działalności Banku w księdze bankowej, która nie została przetransferowana w danym dniu na księgę handlową, podlega kontroli za pomocą limitów otwartych pozycji walutowych w księdze bankowej na koniec dnia.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczy przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie BOŚ istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A.

Miary ryzyka walutowego

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych) w Banku, podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się:

1. model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. system limitów/wartości ostrzegawczych,
3. analizy testów warunków skrajnych.

Wartość VaR walutowego w księdze handlowej Banku i Grupy BOŚ oraz wpływ scenariusza stress testowego – spadek kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 30%/wzrost kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 50% wg stanu na 30-06-2023 oraz scenariusza stress testowego -wzrost/spadek kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 30% wg stanu na 30-06-2022 na wynik Grupy BOŚ w okresach rocznych kształtowały się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR						Testy warunków skrajnych Grupy BOŚ wzrost/spadek kursów walutowych
	Bank				DM	Grupa BOŚ	
	średnia	max	min	na datę	na datę	na datę	na datę
01-01-2023 30-06-2023/*	125	317	12	261	785	686	-66 996
01-01-2022 30-06-2022/**	296	1 357	12	1 357	3 510	2764	-296

/*VaR-1 dniowy, wzrost kursów walutowych w stosunku do PLN o 50% (pozycja krótka) oraz spadek kursów o -30%. (pozycja długa)

**VaR-10 dniowy, wzrost/spadek kursów walutowych w stosunku do PLN o 30%

Grupa BOŚ, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu, przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

1. limit/wartość ostrzegawcza na VaR 1-dniowy,
2. wartość ostrzegawcza na pozycję całkowitą, obowiązująca zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
3. limity straty dziennej, 30-dniowej i rocznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do wartości ostrzegawczej na pozycję całkowitą – również w ciągu dnia. W ciągu dnia w Banku, monitorowana jest również wartość ostrzegawcza na obsługę transakcji klientów. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów/wartości ostrzegawczych są systematycznie raportowane kierownictwu Banku.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe w Grupie BOŚ kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do PLN na wynik z pozycji wymiany zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność kursów walutowych wywołanych m.in. przez kryzys geopolityczny.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji oraz z uwzględnieniem i bez uwzględnienia korelacji pomiędzy zmianami kursów poszczególnych walut w odniesieniu do PLN.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy ryzyka walutowego w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP, w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych – w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

Zmienność kursów walutowych związana m.in. z sytuacją geopolityczną nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka walutowego. Miary ryzyka walutowego były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy nieznacznie wzrosły to utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów/wartości ostrzegawczych.

2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe

Pozostałe ryzyka rynkowe to ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Ryzyka te wynikają z wpływu zmian cen instrumentów kapitałowych i towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych na ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego.

Ryzyka te występują głównie w działalności DM BOŚ S.A. w księdze handlowej.

Transakcje na instrumentach kapitałowych realizowane na rachunek własny DM BOŚ S.A. dotyczą działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), w tym w ramach krótkiej sprzedaży. Transakcje zabezpieczone (arbitrażowe) polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (np. pomiędzy cenami pochodnych instrumentów finansowych oraz cenami instrumentów bazowych). Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), jak i niezabezpieczonych. Monitoring tych limitów dokonywany jest w trybie dziennym. Ponadto, DM BOŚ S.A. dokonywał transakcji (w ramach pełnienia funkcji animatora) na dziewięciu certyfikatach inwestycyjnych (Portfelowe FIZ pod handlową nazwą BETA ETF). W ich wyniku DM BOŚ S.A. odnotowywał ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, a ryzyko wyniku finansowego wynikające z zajmowania tych pozycji było mitygowane poprzez zajmowanie przeciwstawnych pozycji w kontraktach terminowych na indeksy WIG20, i mWIG40, NASDAQ-100 oraz S&P 500. Ryzyko cen towarów występuje głównie w ramach działalności na pozagiełdowym rynku OTC, dla transakcji zawieranych z klientami DM BOŚ S.A. i transakcji zabezpieczających dokonywanych w Saxo Bank A/S, X-Trade Brokers Dom Maklerski S.A. lub Interactive Brokers Central Europe Zrt.

Zmienność cen instrumentów kapitałowych i cen towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych związana m.in. z sytuacją geopolityczną nie podwyższyła istotnie poziomu pozostałych ryzyk rynkowych. Miary tych ryzyk były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy nieznacznie wzrosły to utrzymywały się w ramach przyjętych przez DM limitów.

3. Ryzyko operacyjne, ryzyko braku zgodności i system kontroli wewnętrznej

3.1. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało w Banku zdefiniowane jako możliwość wystąpienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, z uwzględnieniem zdarzeń ryzyka operacyjnego charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami. W zakres ryzyka operacyjnego nie włącza się ryzyka reputacji i strategicznego.

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku było realizowane z wykorzystaniem systemu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego oparte na samoocenie,
- gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,

- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego w Banku oraz Spółkach Zależnych uznanych z punktu widzenia ryzyka operacyjnego za istotne.

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego jest częścią okresowej informacji zarządczej, kierowanej do Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Zarządu Banku, Komitetu ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej) oraz Rady Nadzorczej.

Mając na uwadze charakterystykę Banku oraz stopień rozwoju systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przy zastosowaniu metody standardowej.

W I półroczu 2023 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: (1) dokonano przeglądu i zatwierdzono apetyt oraz tolerancję na ryzyko operacyjne na 2023 rok, (2) okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów, (3) opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2023 rok na podstawie samooceny dokonanej przez komórki organizacyjne Centrali Banku, (4) przeprowadzono ocenę istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego, (5) przeprowadzono przegląd Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI).

Ponadto Bank kontynuował działania mające na celu zwiększanie świadomości Pracowników w zakresie ryzyka operacyjnego realizując m.in. szkolenia onboardingowe z Zasad Kultury Ryzyka w Banku oraz obowiązkowe szkolenia e-learningowe dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A..

W I półroczu 2023 roku nie odnotowano w zakresie ryzyka operacyjnego zdarzeń o charakterze jednorazowym generujących nadzwyczajne i nieprzewidywane straty, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku oraz Grupy kapitałowej. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty. Najistotniejszym czynnikiem ryzyka operacyjnego wpływającym na jego poziom w I półroczu 2023 roku były sprawy sądowe z powództwa klientów Banku, związane z kredytami hipotecznymi powiązаныmi z kursem walut obcych. Zaobserwowano wzrost liczby składanych pozwów będący wynikiem orzecznictwa TSUE. W celu ograniczenia ryzyka z tym związanego Bank realizuje Program Ugód z klientami posiadającymi kredyty hipoteczne powiązane z kursem walut obcych. Bank utworzył i okresowo aktualizuje rezerwę na przyszłe sprawy sądowe.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko skutków nieprzebrzegania przepisów prawa i przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku. Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez funkcję kontroli (stosowanie mechanizmów kontrolnych i monitorowanie ich przestrzegania) oraz proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, który obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku. Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A. opracowanej przez Zarząd Banku i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku oraz w Zasadach zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.,

W Banku funkcjonuje wyodrębniona, samodzielna komórka do spraw zgodności, podlegająca bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, która odpowiada za realizację przypisanych jej obowiązków w ramach funkcji kontroli

i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności. Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, realizowany przez komórkę ds. zgodności przy udziale innych komórek organizacyjnych I i II linii obrony, obejmuje:

- identyfikację ryzyka braku zgodności, w szczególności w fazie projektowania nowych produktów i przepisów wewnętrznych,
- ocenę ryzyka braku zgodności,
- kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności,
- przedstawianie raportów dotyczących ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, w tym wyników identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności.

Komórka ds. zgodności zarządza również anonimowymi zgłoszeniami naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Ochrony Środowiska S.A. procedur i standardów etycznych.

Bank wyodrębnia kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania przepisów prawa i standardów rynkowych;
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych;
- przyjmowanie/przekazywanie korzyści lub prezentów;
- ochrona konsumentów w zakresie zbiorowych interesów klientów, w tym ochrona przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi;
- oferowanie i obsługa produktów, w tym wdrażanie nowych produktów, z uwzględnieniem produktów ubezpieczeniowych, oraz postępowanie ze skargami i reklamacjami klientów;
- realizacja obowiązków informacyjnych względem klientów Banku;
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów;
- obrót instrumentami finansowymi;
- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

W I półroczu 2023 roku nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności.

3.3. System kontroli wewnętrznej

Ryzyko operacyjne zostało w Banku zdefiniowane jako możliwość wystąpienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, z uwzględnieniem zdarzeń ryzyka operacyjnego charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami. W zakres ryzyka operacyjnego nie włącza się ryzyka reputacji i strategicznego.

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku było realizowane z wykorzystaniem systemu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego oparte na samoocenie,
- gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,

- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego w Banku oraz Spółkach Zależnych uznanych z punktu widzenia ryzyka operacyjnego za istotne.

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego jest częścią okresowej informacji zarządczej, kierowanej do Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Zarządu Banku, Komitetu ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej) oraz Rady Nadzorczej.

Mając na uwadze charakterystykę Banku oraz stopień rozwoju systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przy zastosowaniu metody standardowej.

W I półroczu 2023 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: (1) dokonano przeglądu i zatwierdzono apetyt oraz tolerancję na ryzyko operacyjne na 2023 rok, (2) okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów, (3) opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2023 rok na podstawie samooceny dokonanej przez komórki organizacyjne Centrali Banku, (4) przeprowadzono ocenę istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego, (5) przeprowadzono przegląd Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI).

Ponadto Bank kontynuował działania mające na celu zwiększanie świadomości Pracowników w zakresie ryzyka operacyjnego realizując m.in. szkolenia onboardingowe z Zasad Kultury Ryzyka w Banku oraz obowiązkowe szkolenia e-learningowe dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A..

W I półroczu 2023 roku nie odnotowano w zakresie ryzyka operacyjnego zdarzeń o charakterze jednorazowym generujących nadzwyczajne i nieprzewidywane straty, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku oraz Grupy kapitałowej. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty. Najistotniejszym czynnikiem ryzyka operacyjnego wpływającym na jego poziom w I półroczu 2023 roku były sprawy sądowe z powództwa klientów Banku, związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z kursem walut obcych. Zaobserwowano wzrost liczby składanych pozwów będący wynikiem orzecznictwa TSUE. W celu ograniczenia ryzyka z tym związanego Bank realizuje Program Ugód z klientami posiadającymi kredyty hipoteczne powiązane z kursem walut obcych. Bank utworzył i okresowo aktualizuje rezerwę na przyszłe sprawy sądowe.

V. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Banku. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wymaganego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Polityka zarządzania aktywami i pasywami Banku kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Bankowi zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Banku, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Bank posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. Uzależnienie od partnerów

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

3. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi został zamieszczony w nocie 36 Dodatkowych not objaśniających do Śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2023 roku.

Bank lub jednostki od niego zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

4. Sezonowość lub cykliczność

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5. Informacje o umowach Banku

5.1. Umowy znaczące

W I półroczu 2023 roku Bank nie zawarł umowy znaczącej.

5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

Bank zawarł w dniu 1 marca 2023 roku Umowę z NBP w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku w euro w systemie TARGET-NBP.

5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

Organ dokonujący wyboru biegłego rewidenta

Wyboru firmy audytorskiej dokonała Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A. podejmując w tej sprawie w dniu 27 kwietnia 2022 roku Uchwałę w sprawie wyboru biegłego rewidenta do badania rocznych sprawozdań finansowych BOŚ S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz przeprowadzenia przeglądu półrocznych sprawozdań finansowych BOŚ S.A. i półrocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za lata 2022-2023.

Umowy z biegłym rewidentem

W dniu 10 sierpnia 2022 roku została zawarta umowa z Mazars Audyt Sp. z o.o. Przedmiotem umowy była usługa atestacyjna dotycząca zgodności informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. z wymogami CRR.

W dniu 15 czerwca 2022 roku została podpisana umowa z Mazars Audyt Sp. z o.o. o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdania finansowego za 2022 i 2023 roku.

Poprzednia umowa została zawarta w dniu 12 lipca 2019 roku z Mazars Audyt Sp. z o.o. Przedmiotem umowy było przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej za lata 2019 – 2021.

W dniu 10 kwietnia 2021 roku zawarto aneks do umowy o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego rozszerzający zakres usług biegłego rewidenta o usługę atestacyjną polegającą na wyrażeniu opinii na temat zgodności skonsolidowanych sprawozdań finansowych z wymogami rozporządzenia w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (ESEF).

Informacja Zarządu Banku o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej

Zgodnie z § 70 ust. 1 pkt 7 oraz § 71 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych (...), na podstawie Oświadczenia Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, Zarząd Banku informuje, że firma audytorska Mazars Audyt Sp. z o.o. przeprowadzająca badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej oraz że:

- firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
- Bank Ochrony Środowiska S.A. posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na jego rzecz przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

6. Czynniki i nietypowe zdarzenia

W I półroczu 2023 roku w BOŚ S.A. nie wystąpiły inne istotne zdarzenia dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

7. Informacja o postępowaniach sądowych, ryzyku prawnym oraz formach pomocy dla klientów

Sprawy sądowe ogółem

Na dzień 30 czerwca 2023 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. występował:

- jako powód w 851 sprawach na łączną kwotę: 112,94 mln zł,
- jako pozwany w 1 236 sprawach na łączną kwotę: 464,25 mln zł.

Na dzień 30 czerwca 2023 roku Bank nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Informacja o postępowaniach przeciwko Bankowi dotyczących zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał w trybie prejudycjalnym wyrok w sprawie C – 383/18 Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank, który zawiera wykładnię przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG.

W odpowiedzi na pytanie prejudycjalne sformułowane przez sąd krajowy TSUE orzekł, że prawo konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie nałożone na konsumenta koszty.

Przeciwko Bankowi nie toczy się żadne postępowanie dotyczące zwrotu części kosztów kredytów konsumenckich w trybie ustawy z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku przed sądami toczyły się 2 postępowania przeciwko Bankowi, dotyczące zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą.

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych lub indeksowanych do walut obcych

W dniu 03 października 2019 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości (TSUE) wydał w trybie prejudycjalnym wyrok w sprawie C-260/18 Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu prowadzącej działalność w Polsce w formie oddziału pod nazwą Raiffeisen Bank International AG Oddział w Polsce, dawniej Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, który zawiera wykładnię przepisów dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 05 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach

konsumenckich w odpowiedzi na pytania prejudycjalne sformułowane przez sąd krajowy po analizie postanowień umowy o kredyt indeksowany do CHF.

Zgodnie z treścią wyroku, TSUE nie odniósł się do kwestii niedozwolonego charakteru klauzul umownych, wskazując, że badanie występowania wszystkich przesłanek abuzywności oraz ocena postanowień umownych w każdej indywidualnej sprawie odrębnie należy do sądów krajowych. TSUE jednocześnie nie wykluczył możliwości uznania przez sąd krajowy możliwości dalszego funkcjonowania umowy bez mechanizmu indeksacji (co sprowadzałoby się do traktowania kredytu jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR), niemniej w ocenie TSUE rozwiązanie to uznano za niepewne. TSUE wykluczył możliwość uzupełniania treści umowy po eliminacji klauzul abuzywnych regułami wynikającymi z przepisów ogólnych prawa krajowego. TSUE potwierdził jednak możliwość uzupełnienia luk w umowie regułami wynikającymi z wyraźnego przepisu dyspozytywnego albo innymi regułami ustalonymi przez strony.

Od czasu wydania tego wyroku TSUE, wzrasta liczba spraw sądowych dotyczących umów kredytowych powiązanych z kursem walut obcych. Przyczyny zjawiska znaleźć można w nasilonej akcji marketingowej ze strony podmiotów reprezentujących kredytobiorców w postępowaniach sądowych i stałej obecności tematyki w mediach oraz kształtującej się niekorzystnie dla banków tendencji w orzecznictwie sądów krajowych.

Zdecydowana większość wyroków sądowych zapadających po orzeczeniu TSUE z 03 października 2019 roku nie jest korzystna dla banków, jednak orzecznictwo nadal nie jest do końca jednolite.

W dniu 07 maja 2021 roku Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę dotyczącą odpowiedzi na pytania postawione przez Rzecznika Finansowego, potwierdzając stanowisko, iż w razie nieważności umowy kredytu, każdej ze stron przysługuje odrębnie roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia oraz wskazując, że umowa może być uznana za definitywnie bezskuteczną dopiero wtedy, gdy konsument zostanie należycie poinformowany o skutkach upadku umowy i nie wyrazi zgody na związanie postanowieniem uznanym za abuzywne.

Sądy krajowe rozpoznające sprawy dotyczące kredytów hipotecznych powiązanych z kursem walut obcych nadal zwracają się do TSUE z kolejnymi pytaniami prejudycjalnymi. Stanowisko TSUE w takich przypadkach może mieć wpływ na dalsze orzecznictwo sądów.

W dniu 15 czerwca 2023 roku TSUE wydał orzeczenie w sprawie C-520/21 w którym, odnosząc się do wzajemnych roszczeń konsumentów i banków związanych z korzystaniem z cudzego kapitału przez strony umów kredytowych indeksowanych kursem waluty obcej, po ich unieważnieniu, stwierdził, że przepisy Dyrektywy 93/13 nie stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności oraz, że sprzeciwiają się one wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

Wobec powyższego orzeczenia, Bank rozważa obecnie zmianę strategii dochodzenia roszczeń od kredytobiorców po upadku umowy kredytowej. Analizowana jest koncepcja dochodzenia świadczenia nienależnego ustalonego jako zwaloryzowana kwota kapitału wypłaconego przez Bank na rzecz Kredytobiorcy.

Bank na bieżąco monitoruje orzecznictwo krajowe oceniając ryzyko prawne związane z kredytami waloryzowanymi kursem waluty obcej i uwzględnia w swoich analizach orzecznictwo TSUE.

Na dzień 30 czerwca 2023 roku przed sądami zawisły łącznie 1 154 sprawy przeciwko Bankowi, dotyczące kredytów i pożyczek powiązanych z kursem waluty obcej, głównie CHF, w których wartość przedmiotu sporu wynosiła 420,19 mln zł.

Program Ugód dotyczący kredytów mieszkaniowych, zabezpieczonych hipotecznie, powiązanych z kursem waluty obcej

W styczniu 2021 roku grupa banków, w tym Bank Ochrony Środowiska S.A., w oparciu o założenia propozycji Przewodniczącego KNF ogłoszonej w grudniu 2020 roku, rozpoczęła konsultacje międzysektorowe dotyczące stworzenia katalogu najlepszych praktyk celem dążenia do wypracowania ugody zawieranej z klientami na zasadzie dobrowolnej oferty.

Na podstawie tych konsultacji i w oparciu o propozycję Przewodniczącego KNF Bank opracował Program Ugód dla klientów spłacających kredyty mieszkaniowe powiązane z kursem waluty obcej. Program Ugód umożliwia klientom uwolnienie się od ryzyka kursowego przez przewalutowanie kredytu na PLN i spłatę pozostałego salda kredytu po jego redukcji do poziomu wynikającego z rzeczywiście wykonanych spłat na rzecz Banku w oparciu o harmonogram określony w PLN tak, jakby od początku kredyt ten był kredytem złotowym z oprocentowaniem według stawki WIBOR oraz odpowiedniej marży.

W dniu 08 grudnia 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku wyraziło zgodę na Program Ugód. Z dniem 31 stycznia 2022 roku Bank uruchomił Program Ugód dla klientów spłacających kredyty hipoteczne powiązane z kursem waluty obcej na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

Do ugody z Bankiem w ramach Programu Ugód przystąpić może klient, którego kredyt jest w trakcie spłaty i który zaciągnął go na własne cele mieszkaniowe. Do ugody może przystąpić również ten klient, który wszczął przeciwko Bankowi postępowanie o unieważnienie umowy kredytowej nie zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu. Szczegółowe warunki programu Ugód opisane zostały na stronie internetowej Banku <https://www.bosbank.pl/przewalutowanie-kredytu>.

Zarząd Banku dokonując szacunku rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi na dzień 30 czerwca 2023 roku uwzględnił scenariusz zawierania ugód z klientami ze względu na oczekiwaną skłonność klientów do zawarcia porozumienia z Bankiem.

Na dzień 30 czerwca 2023 roku do Banku wpłynęło 1 097 wniosków o zawarcie ugody dotyczących walutowych kredytów hipotecznych. Saldo do spłaty tych kredytów wyniosło 104 mln zł. Podpisano 445 ugód.

Opis zmian otoczenia prawnego w zakresie portfela kredytowego PLN w tym wakacje kredytowe i inne formy pomocy dla Klientów

1. Ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

W dniu 29 lipca 2022 roku weszła w życie Ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom („Ustawa”). Ustawa przewiduje pomoc dla konsumentów spłacających kredyty hipoteczne zaciągnięte w złotych (tzw. wakacje kredytowe).

Ustawa przewiduje możliwość zawieszenia spłaty kredytu hipotecznego udzielonego konsumentowi w walucie polskiej, z wyłączeniem kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska. W oparciu o przepisy Ustawy zawieszeniu podlega spłata kredytu hipotecznego udzielonego na podstawie umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu Ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, zawartej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. A zatem wsparciem objęte są nie tylko kredyty hipoteczne przeznaczone na nabycie nieruchomości, ale również kredyty hipoteczne (w tym – pożyczki hipoteczne) udzielone w celu utrzymania prawa związanego z nieruchomością mieszkalną, a także w celu budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, jego remont etc.

Ustawa przyznaje konsumentowi prawo zawieszenia spłaty kredytu w okresie:

- 1) od dnia 1 sierpnia 2022 roku do dnia 30 września 2022 roku – w wymiarze dwóch miesięcy;
- 2) od dnia 1 października 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku – w wymiarze dwóch miesięcy;

3) od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku – w wymiarze miesiąca w każdym kwartale. Łącznie konsument może zawiesić spłatę kredytu maksymalnie na 8 miesięcy.

Ustawa przewiduje, że jeżeli konsument jest stroną więcej niż jednej umowy z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie wykonania umowy może dotyczyć tylko jednej z tych umów zawartej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych.

Przyjęto rozwiązanie (na wzór rozwiązania przewidzianego w ustawie covidowej), zgodnie z którym spłata kredytu zostaje zawieszona z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie spłaty kredytu na okres w nim wskazany. W okresie zawieszenia konsument nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z tą umową.

Okres zawieszenia spłaty kredytu nie jest traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegają przedłużeniu o okres zawieszenia spłaty kredytu. W okresie zawieszenia nie są naliczane odsetki ani pobierane opłaty, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umową kredytu (opłaty te uwzględnione są w potwierdzeniu zawieszenia spłaty przekazywanym kredytobiorcy przez Bank w terminie 21 dni od dnia doręczenia do Banku wniosku o zawieszenie).

Wakacje kredytowe mogą być zastosowane do umów zawartych przed 1 lipca 2022 roku, w tym – do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 roku o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, czyli przed dniem 22 lipca 2017 roku; o ile termin zakończenia okresu kredytowania określony w umowie przypada najwcześniej 2 stycznia 2023 roku (zgodnie z ustawą „po upływie 6 miesięcy” od 1 lipca 2022 roku).

Wakacje kredytowe są dostępne dla wszystkich kredytobiorców kredytów hipotecznych, bez względu na osiągnięte dochody.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („Prezes UOKiK”), od pierwszych dni obowiązywania Ustawy, interesuje się, w jaki sposób banki realizują obowiązki przewidziane w Ustawie w zakresie wakacji kredytowych, w tym – w jaki sposób przyjmują i rozpatrują wnioski o udzielenie wakacji kredytowych. W ostatnich dniach lipca 2022 r. Prezes UOKiK wszczął wobec kilkunastu banków, w tym – wobec BOŚ S.A., postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ramach ww. postępowania Prezes UOKiK wystosował do Banku kilka pism zawierających pytania dotyczące zasad, na jakich Bank udziela konsumentom zawieszenia spłaty kredytu hipotecznego oraz stosowanej w tym zakresie praktyki. Bank udzielił w terminie odpowiedzi na każde z ww. pism. Niezależnie od ww. postępowania wyjaśniającego, w pierwszych dniach grudnia 2022 r. wpłynęło do Banku pismo Prezesa UOKiK z dnia 30 listopada 2022 r. wystosowane w trybie art. 49a Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (zgodnie z tym przepisem, Prezes UOKiK może, bez wszczynania jakiegokolwiek postępowania, wystąpić do przedsiębiorcy w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów). W ww. piśmie Prezes UOKiK prosił o podanie konkretnych danych dotyczących zawieszenia spłaty kredytów hipotecznych, jakie miały miejsce w BOŚ S.A. według stanu na 30 listopada 2022 r. W szczególności Prezes UOKiK pytał o dane takie, jak: ilość umów, w stosunku do których zawieszono spłatę kredytu, wartość kapitału pozostałego do spłaty, ilość umów kredytu, co do których skorzystano z wakacji kredytowych, które zostały przedterminowo całkowicie lub częściowo spłacone, liczba i kwota nadpłat dla kredytów, które kwalifikowały się do skorzystania z wakacji kredytowych. Bank udzielił odpowiedzi na ww. pismo w ustawowym terminie 14 dni.

W styczniu i w marcu 2023 r. wpłynęły do Banku dwa pisma Prezesa UOKiK dotyczące sposobu, w jaki Bank rekalkuluje ratę kredytu po zawieszeniu spłaty w ramach wakacji kredytowych (w tym – w jaki sposób nalicza odsetki od kredytu w czasie zawieszenia jego spłaty) oraz sposobu, w jaki Bank sporządza i udostępnia klientom nowe harmonogramy spłaty kredytu po upływie okresu zawieszenia. Obydwa pisma zostały skierowane do Banku w związku z sygnałami konsumenckimi otrzymanymi przez Prezesa UOKiK. Bank udzielił w wyznaczonym terminie odpowiedzi na obydwa ww. pisma, w tym – zgodnie z żądaniem Prezesa UOKiK, przedstawił zanonimizowane zestawienia umów kredytowych wraz z harmonogramami spłaty kredytu, jakie klienci Banku otrzymali bezpośrednio przed i po zawnioskowaniu o ustawowe wakacje kredytowe.

2. Wakacje ustawowe wprowadzone zgodnie z zapisami w Ustawie z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875) tzw. Tarcza 4.0.

Z zawieszenia wykonania umowy kredytu mogą skorzystać osoby fizyczne będące konsumentami w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny, które przed dniem 13 marca 2020 roku zawarły z Bankiem umowę o kredyt, a termin zakończenia okresu kredytowania w nich określony przypada po upływie 6 miesięcy od powyższej daty, o ile po dniu 13 marca 2020 roku utraciły pracę lub inne główne źródło dochodu (jeżeli pracę lub inne główne źródło dochodu utracił tylko jeden ze współkredytobiorców, również można skorzystać z zawieszenia).

Wniosek o zawieszenie wykonania umowy może zostać złożony przez Klienta w odniesieniu do umów kredytu należących do poniższych grup:

1. umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, w tym: pożyczka gotówkowa, „Przejrzysta pożyczka”, kredyt PV, pożyczka w ROR, karta kredytowa oraz preferencyjne kredyty proekologiczne udzielane we współpracy z donatorami środków na ochronę środowiska np. NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK (dalej zwane proekologicznymi kredytami donatorskimi),
2. umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe, w tym: pożyczka gotówkowa na kwotę wyższą niż 255 550 zł, preferencyjne kredyty donatorskie, kredyt giełdowy.

3. Fundusz wsparcia kredytobiorców będących w trudnej sytuacji finansowej

Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK) to mechanizm zapewniający pomoc dla kredytobiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i są zobowiązani do spłaty rat kredytu mieszkaniowego. Rozwiązania FWK skierowane są także dla kredytobiorców, którzy sprzedali kredytowaną nieruchomość, a kwota uzyskana ze sprzedaży nie pokryła całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego (promesa lub pożyczka na spłatę zadłużenia).

Na FWK składają się wpłaty kredytodawców. Wsparcie wypłacane jest na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, przy czym indywidualnie ustalana kwota wsparcia nie może być wyższa niż 2 tys. zł miesięcznie. Jest ono przekazywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego bankowi kredytobiorcy, który udzielił kredytu mieszkaniowego.

Z Funduszu można uzyskać wsparcie:

1. na pokrycie aktualnie spłacanych rat kredytu mieszkaniowego, lub
2. pożyczkę na pokrycie pozostałej po sprzedaży kredytowanej nieruchomości części zadłużenia.

4. Ustawa z dnia 26 maja 2023 roku o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe

W dniu 1 lipca 2023 roku weszła w życie Ustawa z dnia 26 maja 2023 roku o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe.

Ustawa wprowadza specjalny rachunek oszczędnościowy (konto mieszkaniowe) służący gromadzeniu oszczędności na cele mieszkaniowe. Systematyczne wpłaty (co najmniej 11 wpłat rocznie w kwocie co najmniej 500 zł) będą gwarantować uzyskanie dodatkowej premii mieszkaniowej z budżetu państwa. Oszczędności będą dodatkowo oprocentowane zgodnie z ofertą banku, przy czym odsetki będą zwolnione z podatku od zysków kapitałowych.

Ustawa o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe wprowadza również zmiany w ustawie z dnia 1 października 2021 roku o rodzinnym kredycie mieszkaniowym, tj. przewiduje tzw. "Bezpieczny kredyt 2 proc." z dopłatą państwa do rat.

"Bezpieczny kredyt" z okresowo stałą stopą procentową będzie mogła zaciągnąć osoba do 45. roku życia; jeśli kredyt udzielany jest wspólnie dwóm osobom prowadzącym gospodarstwo domowe, warunek wieku będzie musiała spełnić przynajmniej jedna z nich. Kredyt może być udzielony na pierwsze mieszkanie - osoby wchodzące w skład gospodarstwa domowego kredytobiorcy nie będą mogły mieć w dniu udzielenia kredytu ani w przeszłości mieszkania, domu ani spółdzielczego prawa do lokalu lub domu. Kwota "Bezpiecznego kredytu" nie będzie mogła przekroczyć 500 tys. zł albo - jeśli kredytobiorca prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z małżonkiem lub ma co najmniej jedno dziecko - 600 tys. zł. Wkład własny nie będzie mógł być wyższy niż 200 tys. zł. W przypadku braku wkładu własnego lub niepełnego wkładu będzie można skorzystać z gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłata do rat będzie przysługiwała przez 10 lat, a kredyt będzie w tym czasie spłacany w formule stałych rat kapitałowych (malejących rat kapitałowo-odsetkowych). W okresie stosowania dopłat oprocentowanie kredytu wyniesie dla kredytobiorcy 2 proc. powiększone o marżę, prowizję i inne opłaty bankowe (jeśli będą pobierane). "Bezpieczne kredyty" będą udzielane przez banki, które zawarą w tej sprawie umowę z BGK.

Przepisy dotyczące "Bezpiecznego kredytu" i konta mieszkaniowego weszły w życie 1 lipca br.

8. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W I półroczu 2023 roku nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

9. Informacja o dywidendzie

W I półroczu 2023 roku nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. w dniu 23 czerwca 2023 roku podjęło Uchwałę o przeznaczeniu zysku netto Banku osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku w całości na kapitał zapasowy.

10. Informacje o wartości przyjętych zabezpieczeń

Informacje o wartości zabezpieczeń, ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców

Na koniec I półroczu 2023 roku wartość istotnych zabezpieczeń z wyłączeniem weksli in blanco oraz cesji z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości lub ruchomości wyniosła 27 565,6 mln zł. Najważniejszym rodzajem zabezpieczenia pozostają zabezpieczenia hipoteczne (11 655,8 mln zł, tj. 42,3%). Zastawy wyniosły 8 678,3 mln zł, co stanowi 31,5% ogółu zabezpieczeń. Gwarancje i poręczenia wyniosły 5 567,9 mln zł, tj. 20,2% ogółu zabezpieczeń. Cesje wierzytelności od kontrahenta kraju OECD wyniosły 936,4 mln zł, tj. 3,4% ogółu zabezpieczeń. Wpłaty na rachunek banku wyniosły 331,6 mln zł, tj. 1,2% ogółu zabezpieczeń. Umowy ubezpieczenia KUKE wyniosły 324,7 mln zł, tj. 1,2% ogółu zabezpieczeń. Pozostałe zabezpieczenia nie przekroczyły 1,0% ogółu zabezpieczeń.

11. Akcjonariat i prawa z akcji

11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku

Następujący Akcjonariusze posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów i udziału w kapitale:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 53 951 960 akcji co stanowi 58,05% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - posiadający 8 000 000 akcji, co stanowi 8,61% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - posiadająca 5 148 000 akcji, co stanowi 5,54% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ogólna liczba akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. wynosi 92 947 671. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

11.2. Akcje własne

Na dzień 30 czerwca 2023 roku Bank posiadał 37 775 akcji własnych, które reprezentują 0,04% kapitału zakładowego i 0,04 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Bank, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z akcji własnych.

11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

11.6. Zasady zmiany Statutu Banku

Zmiany Statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Uchwała o zmianie Statutu zapada większością trzech czwartych oddanych głosów.

12. Organy Banku

12.1. Rada Nadzorcza Banku

Na dzień 30 czerwca 2023 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Przewodniczący Rady - Piotr Sadownik
- Sekretarz Rady - Andrzej Matysiak
- Członek Rady - Piotr Bielarczyk
- Członek Rady - Wojciech Krawczyk
- Członek Rady - Marian Niemirski
- Członek Rady - Paweł Sałek
- Członek Rady - Aleksandra Świdorska
- Członek Rady - Waldemar Trelka
- Członek Rady - Paweł Trętowski¹
- Członek Rady - Tadeusz Wyrzykowski

Na dzień 1 stycznia 2023 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Przewodniczący Rady - Piotr Sadownik
- Wiceprzewodniczący Rady - Iwona Marciniak
- Sekretarz Rady - Andrzej Matysiak
- Członek Rady - Piotr Bielarczyk
- Członek Rady - Paweł Sałek
- Członek Rady - Emil Ślęzak²
- Członek Rady - Aleksandra Świdorska

¹ z dniem 23.06.2023 delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (nie dłużej niż do 23.09.2023)

² na datę 1.01.2023 delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu

- Członek Rady - Tadeusz Wyrzykowski

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej w I półroczu 2023 roku

W dniu 8 lutego 2023 roku dotychczasowy Członek Rady Nadzorczej Pan Emil Ślązak – w związku z powołaniem go z tym dniem na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku – złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej BOŚ S.A.;

W dniu 23 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej:

- Pana Wojciecha Krawczyka
- Pana Mariana Niemirskiego
- Pana Waldemara Trelkę
- Pana Pawła Trętowskiego

W dniu 23 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwały w sprawie:

- delegowania – z dniem 24 czerwca 2023 roku – Pani Iwony Marciniak do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 24 września 2023 roku);
- delegowania – z dniem 23 czerwca 2023 roku – Pana Pawła Trętowskiego do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 23 września 2023 roku);

W dniu 29 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania z dniem 29 czerwca 2023 roku Pani Iwony Marciniak na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. W związku z powyższym, z tym samym dniem Pani Iwona Marciniak złożyła rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

Niezależność

W wyniku złożonych przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeń, w tym także formularzy złożonych w ramach pierwotnej bądź wtórnej oceny odpowiedniości wynika, że kryteria niezależności spełnia sześcioro członków Rady Nadzorczej:

- Wojciech Krawczyk
- Marian Niemirski
- Piotr Sadownik
- Paweł Sałek
- Aleksandra Świdorska
- Waldemar Trelka

12.2. Zarząd Banku

Na dzień 30 czerwca 2023 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

- Paweł Trętowski - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu
- Arkadiusz Garbarczyk - Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
- Iwona Marciniak - Wiceprezes Zarządu.

Na dzień 1 stycznia 2023 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

- Emil Ślązak - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu
- Arkadiusz Garbarczyk - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
- Robert Kasprzak - Wiceprezes Zarządu
- Jerzy Zań - Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku w I półroczu 2023 roku:

- z dniem 8 lutego 2023 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Emila Ślązaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku powierzając mu kierowanie pracami Zarządu Banku. Jednocześnie Rada Nadzorcza

podjęła uchwałę o wystąpieniu do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wyrażenie zgody na powołanie Pana Emila Ślązaka na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.,

- w dniu 18 kwietnia 2023 roku Pan Robert Kasprzak złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2023 roku,
- w dniu 24 maja 2023 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie rozwiązania umowy o świadczenie usług zarządzania zawartej z Wiceprezesem Zarządu Banku Jerzym Zaniem za porozumieniem stron. W wyniku zawartego Porozumienia, Pan Jerzy Zań przestał pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego Sprawozdania Banku i Grupy za 2022 rok, tj. z dniem 23 czerwca 2023 roku,
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Pan Emil Ślązak złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu Banku,
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza:
 - delegowała – z dniem 24 czerwca 2023 roku – Panią Iwonę Marciniak do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 24 września 2023 roku);
 - delegowała – z dniem 23 czerwca 2023 roku - Pana Pawła Trętowskiego do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 23 września 2023 roku);
- w dniu 29 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza powołała:
 - Panią Iwonę Marciniak na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku (z dniem 29 czerwca 2023 roku);
 - Pana Sebastiana Bodzentę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku (z dniem 10 lipca 2023 roku).

Uwzględniając powyższe, począwszy od 10 lipca 2023 roku, skład Zarządu Banku wygląda następująco:

- Paweł Trętowski - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu
- Arkadiusz Garbarczyk - Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
- Sebastian Bodzenta - Wiceprezes Zarządu
- Iwona Marciniak - Wiceprezes Zarządu.

13. Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

W celu zapewnienia rzetelności i poprawności funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Banku funkcjonuje szereg mechanizmów kontrolnych. Stanowią one element funkcjonalności systemów sprawozdawczych oraz regulacji wewnętrznych. Mechanizmy te polegają m.in. na ciągłej weryfikacji i rekonyliacji danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest poddawany weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Roczne sprawozdania finansowe podlegają przeglądowi przez Komitet Audytu Wewnętrznego i przyjęciu przez Radę Nadzorczą oraz są akceptowane do publikacji przez Zarząd BOŚ S.A.

Ponadto Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A, rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności BOŚ S.A., w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym, zgodnie z art. 382 par. 3 Kodeksu spółek handlowych.

Do zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego należy wsparcie Rady poprzez sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad systemem zarządzania Bankiem, tj. w szczególności systemem kontroli wewnętrznej oraz przebiegiem procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej.

Do głównych zadań KAW należą w szczególności monitorowanie:

- procesu sprawozdawczości finansowej,
- skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.

14. Konflikt interesów w BOŚ S.A.

W Banku obowiązują przepisy dotyczące zarządzania konfliktami interesów, w tym zasady przeciwdziałania konfliktom interesów. Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej określają zasady wyłączenia członków tych organów, z udziału w rozpatrywaniu spraw i podejmowaniu decyzji, z którymi związany jest konflikt interesów. W przypadku powstania lub możliwości wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów osoby, których taka sytuacja dotyczy mają obowiązek ujawnić tę sytuację.

Ponadto w Banku obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące zasad przyjmowania korzyści lub prezentów, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu decyzji wobec klientów lub podmiotów współpracujących z Bankiem.

15. Polityka wynagrodzeń w BOŚ S.A.

15.1. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.

W celu wypełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, Bank wdrożył Politykę wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje Politykę wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze, opiniuje i monitoruje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, kierowanie komórką do spraw zgodności oraz kierowanie komórką audytu wewnętrznego.

W okresie sprawozdawczym Polityka wynagrodzeń została znowelizowana Uchwałą Nr 232/2023 Zarządu Banku Ochrony Środowiska z dnia 13 czerwca 2023 r. Głównym celem zmiany było dostosowanie zapisów polityki do Wytocznych EUNB/GL/2021/04, w szczególności uwzględniając:

- wdrożenie Polityki wynagrodzeń i stosowanie zasad wynagradzania w Grupie podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu przez Departament Audytu Wewnętrznego nie rzadziej niż raz w roku. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej i Komitetowi ds. Wynagrodzeń i Nominacji,

- w celu umożliwienia Akcjonariuszom Banku Ochrony Środowiska S.A. podejmowania świadomych decyzji, Rada Nadzorcza w ramach Raportu nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w danym roku/okresie, zapewnia przekazanie informacji na temat kształtu polityki wynagrodzeń, umożliwiających dokonanie oceny mechanizmów motywacyjnych i stopnia zachęty do podejmowania ryzyka oraz jego kontroli, a także ogólnego kosztu struktury wynagrodzeń. Informacje te są przekazywane z odpowiednim wyprzedzeniem przed datą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji dokonuje przeglądu mianowania zewnętrznych konsultantów ds. wynagrodzeń, do których organ nadzorczy może zwracać się o poradę lub wsparcie,
- Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji zapewnia odpowiedniość przekazywanych Akcjonariuszom Banku Ochrony Środowiska S.A. informacji o polityce i praktyce wynagrodzeń, w szczególności o proponowanym wyższym maksymalnym stosunku wynagrodzenia stałego do wynagrodzenia zmiennego,
- odprawy i świadczenia o podobnym charakterze w części, w jakiej są wypłacone w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów prawa lub wynikają z prawomocnego wyroku sądowego lub ugody zawartej przed sądem, nie podlegają zasadom odraczania oraz podziału tego rodzaju wynagrodzenia zmiennego na wynagrodzenie wyrażone w formie akcji Banku, oraz wynagrodzenie w formie gotówkowej,
- ustalenie zasad przyznawania odpraw.

W okresie sprawozdawczym:

- po zakończeniu okresu retencyjnego, dokonano przeliczenia na gotówkę i wypłaty akcji fantomowych, przyznanych w ramach II transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2019 roku dla członków Zarządu, w ramach przyznanej III transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2018 roku, oraz części nieodroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2021 rok, w łącznej wysokości 619,53 tys. zł brutto (67 457 sztuk akcji fantomowych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego, tj. 9,1840 zł);
- dla dwóch Członków Zarządu Banku przyznano pierwszą (z pięciu) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki roku 2021, stanowiące świadczenie krótkoterminowe, tj. w gotówce 26 tys. złotych oraz 2 945 szt. akcji, które zostaną wypłacone po upływie okresu retencyjnego, tj. po okresie 6 miesięcy liczonego od dnia przyznania zmiennego składnika wynagrodzenia, po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego;
- dla Członka Zarządu Banku przyznano trzecią (ostatnią) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki roku 2019, stanowiące świadczenie krótkoterminowe, tj. w gotówce 29 tys. złotych oraz 4 264 szt. akcji, które zostaną wypłacone po upływie okresu retencyjnego, tj. po okresie 6 miesięcy liczonego od dnia przyznania zmiennego składnika wynagrodzenia, po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego;
- ustalono wynagrodzenia zmienne za 2022 rok dla dwóch Członków Zarządu Banku, tj.:
 - wypłacono w gotówce 293,8 tys. złotych brutto stanowiące świadczenie krótkoterminowe;
 - przyznano płatności w akcjach fantomowych stanowiące świadczenie krótkoterminowe, które zostanie wypłacone po upływie okresu retencyjnego, tj. po okresie 6 miesięcy liczonego od dnia przyznania zmiennego składnika wynagrodzenia, po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego – 33 205 szt. akcji o wartości 293,8 złotych brutto;
 - odroczone wypłatę 392 tys. złotych brutto stanowiącą świadczenie długoterminowe, (w tym: 196 tys. złotych brutto w gotówce i 196 tys. złotych brutto w przeliczeniu na akcje); transze odroczone zostaną wypłacone – po ich przyznaniu – w 5 kolejnych latach, tj. 2024, 2025, 2026, 2027 oraz 2028 w równych częściach, przy czym wypłata każdej transzy może zostać wstrzymana lub ograniczona, m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

Pozostałe wynagrodzenie zmienne, w tym za wyniki roku 2022, w odniesieniu do pozostałych osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka (w tym dla czterech byłych Członków Zarządu) nie zostało jeszcze rozliczone i przyznane.

Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających

Umowy zawarte z ww. osobami zarządzającymi zawierały zasady rekompensat. W tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

- w przypadku rozwiązania albo wypowiedzenia umowy przez Bank z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy, przewidziano możliwość przyznania nie więcej niż 3-krotność wynagrodzenia stałego, pod warunkiem pełnienia powierzonych funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza, kierując się nakładem świadczonych usług, ich wydajnością i jakością w ciągu ostatnich 3 lat pełnienia funkcji oraz oceną efektów świadczonych usług zarządzania, wyników finansowych Banku i nadzorowanej linii biznesowej.

Powyższymi zasadami objętych było:

- w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 7 lutego 2023 roku - trzech Członków Zarządu,
- w okresie od 8 lutego 2023 roku do 30 kwietnia 2023 roku czterech Członków Zarządu,
- w okresie od 1 maja 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku trzech Członków Zarządu,
- w okresie od 24 czerwca 2023 roku do 29 czerwca 2023 roku jeden Członek Zarządu Banku,
- w okresie od 29 czerwca 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku dwóch Członków Zarządu Banku.

- w zamian za powstrzymanie się od zajmowania się bezpośrednio lub pośrednio interesami konkurencyjnymi wobec Banku po ustaniu pełnienia funkcji, w przypadku pełnienia funkcji co najmniej 3 miesiące, przewidziano odszkodowanie, wypłacane co miesiąc po ustaniu pełnienia funkcji w wysokości 50% wynagrodzenia stałego otrzymanego bezpośrednio przed ustaniem pełnienia funkcji – przez okres 6 miesięcy.

Powyższymi zasadami objętych było:

- w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 7 lutego 2023 roku - trzech Członków Zarządu,
- w okresie od 8 lutego 2023 roku do 30 kwietnia 2023 roku czterech Członków Zarządu,
- w okresie od 1 maja 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku trzech Członków Zarządu,
- w okresie od 24 czerwca 2023 roku do 29 czerwca 2023 roku jeden Członek Zarządu Banku,
- w okresie od 29 czerwca 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku dwóch Członków Zarządu Banku.

15.2. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych

W 2022 i I półroczu 2023 roku w Banku nie było programu akcji pracowniczych.

15.3. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie z posiadanymi informacjami, żaden z członków Zarządu, a także żaden z Członków Rady Nadzorczej nie posiadał w dniu 30 czerwca 2023 roku akcji Banku ani akcji i udziałów w jednostkach powiązanych.

Wiceprezes Arkadiusz Garbarczyk na koniec czerwca 2023 roku posiadał 22 308 szt. akcji fantomowych, przyznanych w ramach systemu wynagrodzeń zmiennych.

16. Informacje o zdarzeniach po dniu bilansowym

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym nieujęte w sprawozdaniu finansowym.

VI. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A. oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy Śródroczne Skrócone Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Śródroczne Skrócone Sprawozdanie Finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2023 roku sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w I półroczu 2023 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy i Banku, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
08.08.2023 r.	Paweł Trętowski	Wiceprezes Zarządu - kierujący pracami Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
08.08.2023 r.	Arkadiusz Garbarczyk	Wiceprezes Zarządu – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
08.08.2023 r.	Sebastian Bodzenta	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
08.08.2023 r.	Iwona Marciniak	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym